

นางทิพดี นิมิตรพงศ์ธร

ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาระดับ -มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา
- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (ศศ.บ.)
- ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา (ศศ.ม)

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2524 อาจารย์ 1 โรงเรียนจันทร์ประสงค์อนุสรณ์
- พ.ศ. 2534 อาจารย์ 2 โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์
- พ.ศ. 2547 อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน”

เอกสารประกอบการเรียน

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน ท ๔๒๑๐๑ และ ท ๔๒๑๐๒
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

นางทิพดี นิมิตรพงศธร

ครู ค.ศ. ๓

โรงเรียน เบตง“วีระราษฎร์ประสาน”

อ.เบตง จ.ยะลา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต ๓

หน่วยที่ ๑ การอ่าน

ตอนที่ ๑ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีประสิทธิภาพ

เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๑ : การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : อ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีประสิทธิภาพ

สาระแนวคิด

๑. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผู้อ่านได้รับคุณค่าจากการอ่านหลายด้านนอกเหนือจากความต้องการที่วางไว้ และนอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน เช่น การใช้คำ ความคิดแฝง เป็นต้น

๒. ขั้นตอนหรือวิธีการของการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดทักษะการอ่านสามารถอ่านหนังสือได้มากขึ้น เป็นการเพิ่มพูนโลกทัศน์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นพื้นฐานของการสร้างงานวรรณกรรมอื่นๆในอนาคต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ด้านความรู้ความเข้าใจ

๑.๑ สามารถบอกความหมายการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

๑.๒ สามารถบอกวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพได้

๒. ด้านทักษะกระบวนการ

๒.๑ สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

๒.๒ สามารถฝึกวิธีการอ่านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการอ่านได้

๓. ด้านคุณลักษณะ

๓.๑ มีนิสัยใฝ่คว้าความรู้และใช้เหตุผลในการอ่าน

๓.๒ เกิดประสิทธิภาพในการอ่าน

เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการอ่าน

การอ่าน คือ กระบวนการแปลความหมายของภาษา อันเป็นเครื่องมือแทนความรู้ ประสบการณ์ ความนึกคิด อารมณ์ความรู้สึก จินตนาการ ตรงเจตนาของผู้ส่งสาร

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านในเวลาอันรวดเร็ว จุดมุ่งหมายของการอ่านของผู้อ่านโดยทั่วไป แบ่งได้ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑.อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อให้เกิดความรอบรู้ในสิ่งที่ต้องการ นำไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการเพิ่มพูนความรู้ เช่น อ่านหนังสือ ตำรา วิชาการต่างๆ เป็นต้น

๒.อ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านหนังสือ สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับ บทความ บทวิจารณ์ สารคดี รายงานการวิจัย ทำให้เกิดแนวคิด การมองโลกที่กว้างขึ้น

๓.อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านที่มุ่งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ อาจได้สาระควบคู่ไปด้วย เช่น บันเทิงคดี สารคดี วรรณคดี กวีนิพนธ์ เป็นต้น

๔.อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ เป็นการอ่านโดยทั่วไป เช่น อ่านเพื่อแก้ปัญหาชีวิตในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ ปัญหาทางกฎหมาย เป็นต้น

กิจกรรมที่ ๑.๑ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑.กระบวนการแปลความหมายภาษา ที่นักเรียนเข้าใจหมายถึงกระบวนการอะไรบ้าง

๒.เครื่องมือแทนความรู้ ประสบการณ์ ความนึกคิด อารมณ์ความรู้สึก จินตนาการ ได้แก่อะไรบ้าง

๓.การอ่านบทความ เรื่อง ประชาธิปไตยในไทย เป็นการอ่านเพื่อจุดประสงค์ใด

๔.ถ้านักเรียนอ่านพบข้อความต่อไปนี้ แสดงว่านักเรียนจะได้อะไรจากการอ่าน

“สงฆ์ฉัน เด็กวัดมอง

เด็กวัดกิน หมามอง

หมากินเดนของ

เด็กมอมแมมแอบมองหมากิน”

แนวคำตอบ

๑.แปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ วิจารณ์หรือพิจารณาความ

๒.หนังสือหรือสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ ได้แก่ แบบเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์รายวัน บทความ สารคดี งามวิชัย งานวิชาการ นวนิยาย เรื่องสั้น และงานประพันธ์อื่นๆ

๓.เพื่อให้เกิดความคิด

๔.ได้สาระความคิด และความบันเทิงใจ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

ความมุ่งหมายของการอ่าน นอกจากอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นของเนื้อหาแล้ว การพิจารณาใคร่ครวญสาระหรือข้อความต่างๆหรือการใช้ภาษาที่ปรากฏในเนื้อหาอย่างละเอียดและมีเหตุมีผลก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะสาระข้อความและภาษาที่ได้จากการอ่านนั้น บางครั้งมีผลต่อความคิด การกระทำ และการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้อ่านด้วย ดังนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ จึงหมายถึง การอ่านสารใดก็ตาม อ่านอย่างละเอียด พิถีพิถัน พิจารณาใคร่ครวญส่วนต่างๆของสารอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้เพื่อการรับรู้ที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านเอง

กิจกรรมที่ ๑.๒ อ่านวิจารณ์ญาณด้านเนื้อหาของบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ร่วมใจช่วยชาติ...ใช้ก๊าซ เอ็น จี วี

ทุกวันนี้ประเทศไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศถึงประมาณร้อยละ ๙๕ ของปริมาณการใช้ น้ำมันทั้งหมดภายในประเทศ โดยส่วนใหญ่แล้วจะใช้อยู่ในภาคคมนาคมขนส่ง แต่เราสามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ด้วยการใช้พลังงานทางเลือกที่สามารถผลิตได้เองเพิ่มมากขึ้น นั่นคือ การใช้ก๊าซ เอ็น จี วี เป็นเชื้อเพลิงสำหรับยานยนต์

.....
.....
.....

จึงขอเชิญชวนร่วมใจใช้ก๊าซ เอ็น จี วี เป็นพลังงานทางเลือกสำหรับยานยนต์ในวันนี้

“รักษาดี รักไทย ประหยัด ร่วมใจใช้ก๊าซ เอ็น จี วี

แนวคำตอบ

๑. เราสามารถลดค่าใช้จ่ายในการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ

๒. ชักชวนคนไทยให้ใช้ก๊าซ เอ็น จี วี

๓. ผู้อ่านอาจจะหันมาใช้ก๊าซ เอ็น จี วี

การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถและทักษะในการรับสารจากสื่อสัญลักษณ์ ได้อย่างเข้าใจ ถูกต้อง รวดเร็ว

แนวทางในการพัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านหนังสือให้มีประสิทธิภาพนั้นมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติต้องเรียนและฝึกฝน ต้องอ่านให้มาก อ่านหนังสือทุกประเภท ทุกแนว และอ่านให้เป็น โดยอาศัยการพัฒนาในการอ่านเป็นขั้น ๆ ดังนี้

๑. การสร้างนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการสร้างความพอใจที่จะอ่านที่จริงแล้วการสร้างนิสัยการอ่านนี้ควรทำตั้งแต่เด็ก โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู เป็นผู้สร้างความสนใจในการอ่านโดยการอ่านหนังสือให้เหมาะสมกับวัย และรสนิยมของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความรู้สึกรักและพอใจที่จะอ่านหนังสือที่ชอบเสียก่อน แล้วค่อยขยายวงกว้างออกไปอ่านหนังสือประเภทอื่น ในระยะที่ศึกษาสูงขึ้น นักศึกษาควรสร้างนิสัยรักการอ่านโดยพยายามปฏิบัติดังนี้

๑.๑ เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เช่น อ่านแล้วนำเรื่องมาเล่าต่อ
วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นในกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรมด้วยกัน

๑.๒ เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านออกเสียง อ่านบทร้อยกรอง ร้อยแก้ว บทความ สารคดี อ่านข่าว บทละคร เป็นต้น เพื่อเพิ่มทักษะการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง อีกทั้งยังได้ความรู้ ความคิด และทัศนะต่าง ๆ จากสารนั้นด้วย

๑.๓ สะสมข้อความดี ๆ ที่อ่านพบไว้ใช้ในโอกาสที่เหมาะสม

๑.๔ พยายามอ่านหนังสือทุกวัน ทั้งหนังสือประเภทที่ชอบ หรือข่าวสารต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านทันโลก ทันเหตุการณ์มากขึ้น การกระทำซ้ำ ๆ ทุกวันจะทำให้เกิดเป็นนิสัยได้

๑.๕ เมื่อจิตใจซึมเซา ท้อแท้ หรือเบื่อหน่าย หนังสือประเภทบันเทิงคดีหรือ จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยคลายอารมณ์ ช่วยให้อารมณ์แจ่มใส และกระปรี้กระเปร่า เห็นความงามในชีวิต ช่วยให้กำลังใจเข้มแข็งขึ้น รู้สึกรักการอ่าน เพราะตระหนักว่าการอ่านช่วยให้มีความสุขได้

๒. ควรรู้จักประเภทของหนังสือและองค์ประกอบของหนังสือเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นตำรา บันเทิงคดี สารคดี กวีนิพนธ์ วรรณคดี หรืออื่น ๆ เพื่อที่จะเลือกหนังสืออ่านได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และมี

ประสิทธิภาพ นักอ่านที่ดีจำเป็นต้องรู้เท่าทันลักษณะเฉพาะของงานเขียนเหล่านั้นเพื่อทำความเข้าใจเรื่อง
ได้ถูกต้องที่สุด ลึกซึ้งที่สุด และรวดเร็วที่สุด

๓. ควรเรียนรู้วิธีการใช้ห้องสมุด วิธีการจัดห้องสมุดในแต่ละสถาบันเพราะจะช่วยให้เลือกสื่อที่
ใช้ในการอ่านและค้นคว้าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๔. ควรมีประสบการณ์ และภูมิหลังในเรื่องที่อ่าน ภูมิหลังและประสบการณ์ ที่กว้างขวางช่วยให้
เข้าใจ ตีความ หรือวิเคราะห์ วิเคราะห์ เรื่องเรื่องที่อ่านได้อย่างลึกซึ้งและถูกต้อง ชัดเจนกว่าคนที่ขาด
ประสบการณ์ เช่น คนในกรุงเทพ ฯ จะเข้าใจ และมีจินตภาพได้ดีกว่าคนในต่างจังหวัดเกี่ยวกับสภาพ
การจราจรที่ติดขัดจากเรื่อง “ ครอบครัวยุคกลาง ” คนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะซาบซึ้งกับ
นวนิยายเรื่อง “ ลูกอีสาน ” ได้ดีกว่าคนภูมิภาคอื่น คนที่อยู่ในสถานการณ์ “ 14 ตุลาคม มหาวิทยาลัย ”
หรือเป็นคนร่วมสมัย จะอ่าน “ เพียงความเคลื่อนไหว ” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ได้อย่างเข้าใจ
ซาบซึ้งได้อารมณ์ และวิพากษ์วิจารณ์ อย่างได้บรรลรสกว่าผู้ขาดประสบการณ์ เป็นต้น

๕. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนเพราะจุดมุ่งหมายในการอ่านมีส่วนกำหนด
วิธีการอ่าน การอ่านนวนิยายสักเล่มหนึ่งเพื่อความเพลิดเพลินกับการอ่านเพื่อวิพากษ์วิจารณ์จะมีวิธีการ
อ่านแตกต่างกัน การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินจะเป็นการอ่านจับใจความอ่านเร็ว ๆ ซ้ำไปบ้างก็ เพียงแต่
ให้รู้เรื่องก็เป็นอันใช้ได้ แต่ถ้าอ่านเรื่องเดียวกันเพื่อการวิจารณ์ ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียด อาศัยการ
วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวินิจฉัยตามองค์ประกอบของงานเขียน และวิจารณ์ ตามเกณฑ์ของการวิจารณ์
 เป็นต้น

๖. ควรมีความสามารถในการใช้ภาษา เพราะการเข้าใจความหมายของ คำ วลี ประโยค โวหาร
ภาพพจน์ สัญลักษณ์ ความหมายโดยนัยต่าง ๆ จะนำไปสู่การรับรู้และเข้าใจสารได้ชัดเจนและรวดเร็ว
และตีความได้ถูกต้อง ทำให้การรับสารมีประสิทธิภาพ

๗. การทำบันทึกการอ่าน การทำบันทึกการอ่านเป็นบันทึกเพื่อช่วยจำเหมาะสำหรับการอ่านเพื่อ
ศึกษา ซึ่งมักจะใช้ในการอ่านตำราเพื่อการสอบ หรือการอ่านเพื่อทำรายงาน เพื่อวิพากษ์วิจารณ์ หรือการ
วิจัย เป็นต้น การทำบันทึกการอ่านอาจทำเป็น 2 ประการคือ บันทึกย่อ และบันทึกย่อ ดังนี้

๗.๑ บันทึกย่อ หรือทำโน้ตย่อ เป็นการบันทึกในการอ่านครั้งแรก หรือบันทึก
ใจความสำคัญอันเป็นสาระสำคัญเพื่อใช้ในการสอบ การอ่านเพื่อทำบันทึกย่อ ผู้อ่านจะต้องอ่านและคิด
ตามให้เข้าใจเนื้อความส่วนใหญ่ เสียก่อนเพื่อเพื่อสรุปให้ตรงเป้าหมายที่แท้จริงของผู้เขียน โดยสามารถ
ทดสอบตนเองในขณะที่อ่านตามแนวทางต่อไปนี้

๗.๑.๑ รู้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไรทั้งตามความหมายโดยตรงและความ
โดยอ้อม

๗.๑.๒ อ่านไปเพื่ออะไร ได้ประโยชน์อะไรบ้าง

๗.๑.๓ ส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นส่วนขยาย และส่วนใดเป็น
ตัวอย่าง ส่วนขยายหรือตัวอย่างช่วยให้เข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้นหรือไม่

๗.๑.๔ หากเป็นบทความหรือสารคดีควรแยกให้ได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น

๗.๒ การทำบันทึกย่อ การทำบันทึกย่อเป็นการบันทึกโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านไปทำรายงาน หรือการวิเคราะห์ วิจัย ต่าง ๆ ดังนั้นข้อมูลจึงต้องถูกต้อง สมบูรณ์ มีแหล่งอ้างอิงชัดเจน ดังนั้นจึงต้องมีบัตรบันทึกย่อ ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

๗.๒.๑ เตรียมบัตรบันทึกย่อมีขนาดตามสะดวกของบุคคล โดยมักจะมีขนาด “๓ x ๕” หรือ “๔ x ๖” หรือ “๕ x ๓” ก็ได้ บัตรเหล่านี้จะเป็นเหมือนคลังความรู้ที่จะนำขึ้นมาอ่าน และเพิ่มเติมข้อมูลได้ทันที

๗.๒.๒ ก่อนการบันทึกย่อ ให้เขียนบรรณลักษณะ (รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือ) ไว้เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิง หรือค้นคว้า เพิ่มเติม โดยเขียนประเด็นไว้ที่มุมขวามือก่อนคัดลอกมาจึงเป็นบรรณลักษณะ

๗.๒.๓ ข้อความที่บันทึกอาจเป็นคำจำกัดความ ซึ่งสามารถคัดลอกมาได้ทั้งหมด ถ้าเป็นข้อความควรอ่านให้จบแล้วสรุปใจความก่อนจึงจะบันทึก

๗.๒.๔ การสรุปแต่ละครั้งให้บันทึกตามเนื้อหาของเรื่องก่อน แล้วจึงบันทึกความคิดเห็นสนับสนุน คัดค้านอย่างมีเหตุผล เพิ่มเติม ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นต้น

๗.๒.๕ อ่านบันทึกตรวจสอบเพื่อความถูกต้องอีกครั้ง

ตัวอย่างบัตรบันทึกการอ่าน

ความหมายของวัฒนธรรม
เสถียร โกเศศ. วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ของไทย. กรุงเทพฯ คลังวิทยา, 2541 .613 หน้า
“ วัฒนธรรมคือ วิถีดำเนินแห่งชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่ง ซึ่งอยู่ รวมกันในที่หนึ่งหรือประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ ” (หน้า 9)
สำนักวิทยบริการสถานบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
เลขหมู่.....

๘. ระดับความเข้าใจในการอ่าน ผู้ที่จำอ่านอย่างมีประสิทธิภาพต้องพัฒนาตนเองไปถึงระดับความเข้าใจในการอ่านขั้นสูงสุด คือเริ่มด้วยความสามารถในการจับใจความได้เป็นอย่างดี ไปสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ ตีความได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น วิพากษ์วิจารณ์ประเมินค่า จนถึงขั้นการสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการประมวลความรู้ความคิดทศนะจากการอ่านไปประยุกต์ใช้หรือสร้างสรรค์งานใหม่ได้

๕. ควรมีสมาธิในการอ่าน การอ่านอย่างมีสมาธิคือการควบคุมจิตใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่อ่าน ไม่วอกแวกฟุ้งซ่าน ถ้าขาดสมาธิในการอ่านก็ยากที่จะมีประสิทธิภาพได้

๑๐. ควรฝึกการอ่านเร็วอย่างเข้าใจ ซึ่งหมายถึงความสามารถรับรู้และเข้าใจความหมาย ใจความสำคัญ เรื่องราว จากสารที่อ่านจำนวนมากได้ในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียน และพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านนั้นได้เป็นอย่างดี การอ่านเร็วเป็นเรื่องของการอ่านในใจ เป็นส่วนสำคัญ ดังนั้นการฝึกการอ่านเร็วนี้ควรมีเทคนิคดังนี้

๑๐.๑ การเคลื่อนสายตา การเคลื่อนสายตาอย่างรวดเร็วจากซ้ายไปขวา มองปราดไปทั้งบรรทัด ให้มีปริมาณการมองข้อน้อย ในแต่ละบรรทัดต้องอ่านทีละกลุ่มคำหรือทีละประโยค ไม่อ่านทีละคำ จะเป็นเบื้องต้นในการอ่านเร็วได้เป็นอย่างดี

๑๐.๒ การอ่านข้ามคำที่เป็นตัวเสริม หรือข้ามพยางค์บางตอนก็จะช่วยให้อ่านเร็วขึ้นได้ โดยเฉพาะในกรณีการอ่านจับใจความ

๑๐.๓ มีสมาธิในการอ่าน จะทำให้อ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านได้

๑๐.๔ การรู้คำศัพท์มากขึ้นช่วยให้อ่านเร็วขึ้น

๑๐.๕ เสริมประสบการณ์ ความรู้รอบตัว ภูมิหลังต่าง ๆ ให้มากโดยการอ่านหนังสือทุกชนิด ทุกประเภท เพื่อจะได้มีโลกทัศน์กว้าง เพื่อจะได้รับสารต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑๐.๖ ขณะอ่านในใจไม่ควรทำปากขมุบขมิบหรือใช้นิ้วชี้ตัวหนังสือ เพราะนั่นคือตัวการที่สกัดกั้นให้อ่านช้าเพราะสมองจะต้องตั้งการหลายขั้นตอนไป

๑๐.๗ บันทึกผลความก้าวหน้าในการอ่านเร็ว การบันทึกผลในแต่ละครั้งจะบันทึกอัตราความเร็วในการอ่าน บันทึกผลความเข้าใจ และบันทึกความสามารถในการอ่านเร็วโดยอาศัยข้อมูลต่อไปนี้

๑๐.๗.๑ อัตราความเร็วในการอ่าน สามารถพิจารณาได้จากจำนวนคำในข้อความที่อ่านต่อเวลาที่ใช้ในการอ่าน คิดเป็นนาที

$$\text{อัตราความเร็วในการอ่าน} = \frac{\text{จำนวนคำในข้อความที่อ่าน}}{\text{เวลาที่ใช้อ่านคิดเป็นนาที}}$$

ตัวอย่าง ถ้านักศึกษาอ่านข้อความยาว ๔๐๐ คำ ในเวลา ๒ นาที

$$\text{อัตราความเร็วในการอ่าน} = \frac{๔๐๐}{๒} = ๒๐๐ \text{ คำต่อนาที}$$

๑๐.๗.๒ คะแนนความเข้าใจในการอ่าน หมายถึงที่ได้รับจากการนับจำนวนข้อที่ตอบถูกโดยคิดเป็นร้อยละ

ตัวอย่าง ถ้านักศึกษาตอบคำถาม ๘ ข้อ จากคำถาม ๑๐ ข้อ

$$\text{คะแนนความเข้าใจ} = \frac{๘ \times ๑๐๐}{๑๐} = ๘๐ \%$$

๑๐.๗.๓ ความสามารถในการอ่านเร็ว หมายถึงความสามารถในการอ่านด้วยความเข้าใจภายใน 1 นาที สามารถคำนวณได้ดังนี้

ความสามารถในการอ่านเร็ว = อัตราความเร็วในการอ่าน x ความเข้าใจ

ตัวอย่าง นักศึกษามีอัตราความเร็วในการอ่าน ๒๐๐ คำต่อนาที

และมีความเข้าใจ ๘๐ %

ความสามารถในการอ่านเร็วของนักศึกษา = $\frac{๒๐๐ \times ๘๐}{๑๐๐} = ๑๖๐$

๑๐๐

หมายความว่า นักศึกษาอ่านด้วยความเข้าใจ ๑๖๐ คำ ในเวลา ๑ นาที

๑๑. เอาชนะเวลาและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ โดยอ่านให้จบภายในเวลาที่กำหนด

กิจกรรมที่ ๑.๓ ตอบคำถามโดยขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

๑.อะไรเป็นอุปสรรคในการอ่านมากที่สุด

อ่านโดยไม่มีเป้าหมาย ไม่เข้าใจเรื่องหลักการใช้ภาษา ขาดการฝึกทักษะการอ่าน

๒. การฝึกอ่านเร็วหมายถึงตามข้อความใด

อ่านข้ามข้อความที่เป็นผลความ

อ่านได้ใจความเข้าใจความหมายในเวลาอันสั้น

อ่านได้ใจความเข้าใจความหมายในเวลาอันสั้นและพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็น

๓.ถ้านพพรมีอัตราความเร็วในการอ่าน ๒๓๐ คำ ต่อนาที และสามารถทำข้อสอบได้ ๑๕

ข้อ จากจำนวน ๒๐ ข้อ นพพรมีความสามารถในการอ่านกี่คำต่อ ๑ นาที

๑๒๗.๕ คำ/๑ นาที ๑๗๒.๕ คำ/๑ นาที ๑๓๕ คำ/๑ นาที

คำตอบ

๑.ไม่เข้าใจเรื่องหลักการใช้ภาษา

๒.อ่านได้ใจความเข้าใจความหมายในเวลาอันสั้นและพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็น

๓.๑๗๒.๕ คำ/๑ นาที

เรื่อง การอ่านตีความ

การอ่านตีความ

การอ่านตีความ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านแล้วสามารถที่จะวินิจฉัยความหมายที่แท้จริงของสารที่ผู้เขียนต้องการส่งถึงผู้อ่านได้ ทั้งด้านเนื้อหา ความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึกหรือน้ำเสียง แม้ว่าผู้เขียนจะไม่ใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมาก็ตาม

ความจำเป็นของการอ่านตีความ

ในการเขียนสื่อการนั้น สารบางอย่างผู้เขียนนำเสนออย่างตรงไปตรงมา อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที แต่สารบางอย่างผู้เขียนไม่สามารถจะเสนออย่างตรงไปตรงมาได้ ด้วยเหตุจำเป็นต่าง ๆ จึงต้องแฝงความหมาย โดยนัยไว้ในถ้อยคำที่ใช้ให้ผู้อ่านตีความเอาเอง การอ่านตีความจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการรับสารในโลกปัจจุบัน การที่ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านตีความจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระของสิ่งที่อ่านได้อย่างแจ่มแจ้ง มองได้หลายแง่หลายมุม มีการคิดไตร่ตรองหาเหตุผล มีความละเอียดถี่ถ้วน มีวิจารณญาณในการอ่าน ทั้งยังได้รับประโยชน์ จากการอ่าน และสามารถนำสารจากการอ่านไปใช้อย่างสร้างสรรค์ ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อีกด้วย

กิจกรรมที่ ๑.๔ อธิบายคำถามต่อไปนี้ให้เข้าใจ

๑.การอ่านตีความ หมายความว่าอย่างไร

๒.การอ่านตีความมีความสำคัญอย่างไร

แนวคำตอบ

๑.การอ่านตีความ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านแล้วสามารถที่จะวินิจฉัยความหมายที่แท้จริงของสารที่ผู้เขียนต้องการส่งถึงผู้อ่านได้ ทั้งด้านเนื้อหา ความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึกหรือน้ำเสียง แม้ว่าผู้เขียนจะไม่ใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมาก็ตาม

๒.การอ่านตีความมีความสำคัญ เพราะงานเขียนบางอย่างผู้เขียนไม่สามารถเสนออย่างตรงไปตรงมาได้ จึงต้องแฝงความหมายไว้เป็นนัย ที่ผู้อ่านจะต้องตีความเอง ถ้าผู้อ่านมีความสามารถในการตีความ ก็จะสามารเข้าใจสารนั้นได้อย่างแจ่มแจ้ง หลายแง่มุม เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านตีความ

ถ้อยคำที่ใช้สื่อสารโดยทั่วไปมี ๒ ประเภท คือถ้อยคำที่มีความหมายตามตัวอักษรใช้สื่อความอย่างตรงไปตรงมาไม่มีความหมายลึกซึ้งหรือซับซ้อนอะไรมากนัก ประเภทหนึ่ง และถ้อยคำ ที่จำต้องตีความอีกประเภทหนึ่ง ถ้อยคำที่จะต้องตีความนี้มีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น ถ้อยคำที่มีความหมายเชิงอุปมาหรือถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นสำนวน หรือเป็นสัญลักษณ์ เป็นต้น ถ้อยคำเหล่านี้ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ความเข้าใจมาก่อนจึงจะสามารถตีความได้ ดังตัวอย่าง

๑. คำประสมที่มีความหมายเชิงอุปมา

คำชนิดนี้มีใช้มากในภาษาไทย เช่น

มือขวา	หมายถึง	ผู้ทำงานใกล้ชิด หรือผู้เป็นกำลังสำคัญ
มือขาว, ว่างขาว	“	ผู้ร้ายประเภทหลอกลวง
หางเสือ	“	ผู้ถือท้ายเรือ

ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำเหล่านี้เป็นอย่างดีจึงจะเข้าใจสารที่ผู้เขียนส่งมาได้อย่างสมบูรณ์

๒. สำนวนไทยหรือคำพังเพย ในการใช้ภาษาไทยนั้น คนไทยเป็นคนเจ้าสำนวนดังนั้นเมื่อจะสื่อสาร สำนวนไทยก็จะเข้ามามีบทบาทอยู่มาก มักจะแทรกอยู่ในตัวอย่างหรือบทสรุปในเนื้อหา และสำนวนไทยเหล่านี้ก็ไม่สามารถตีความตามตัวอักษรได้ ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้นนั้นเสียก่อนจึงจะรับสารได้อย่างตรงประเด็น ดังตัวอย่าง

ฆ่าควายเสียควายพริก	หมายถึง	ทำงานใหญ่แต่กลัวหมดเปลือง
ตาเป็นสับปะรด	หมายถึง	มีบริวารพวกพ้องคอยสอดส่องเหตุการณ์
เห็นช้างขี้ขี้ตาม	หมายถึง	ให้รู้จักประมาณตน เป็นต้น

๓. ภาษาเชิงอุปมาอุปไมย เป็นการใช่วิหารเชิงเปรียบเทียบ ในภาษาไทยมีใช้มากทั้งในการใช้ภาษาโดยทั่วไป ในวรรณกรรม และวรรณคดี มีหลายลักษณะ ดังนี้

๓.๑ การเปรียบเทียบเชิงอุปมา เป็นการเปรียบเทียบของสองสิ่งที่มีรูปธรรมพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยมีคำเปรียบเทียบช่วย เช่น คำว่า เหมือน คล้าย เท่า ดูจะ ประดุจ ราวกับ เพียง อุปมา กล เหนือ ประหนึ่ง เพียง ดัง เป็นต้น ดังเช่น

“ นักรบเหมือนลำเทียน ” “ หน้าแดงเหมือนลูกคำลึงสุก ”

“ โจโฉยกทัพมาครั้งนี้อุปมาเหมือนแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ ” (สามก๊ก)

๓.๒ การเปรียบเทียบเชิงอุปมาอุปไมย เป็นการเปรียบเทียบที่คล้ายคลึงกับแบบอุปมา แต่ไม่จำเป็นต้องมีคำเชื่อม หรือถ้าจะมีก็มีเพียง ๒ คำ คือ “ คือ ” กับ “ เป็น ” เช่น

“ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ” หมายถึงความอุดมสมบูรณ์

“ คุณไปสนใจผู้หญิงคนนั้นได้อย่างไร ทำตัวเป็นนางวันทองออกอย่างนั้น ”

๓.๓ การเปรียบเทียบนามนัย หมายถึงการเปรียบเทียบโดยกล่าวถึงสิ่งหนึ่งแต่

หมายถึงอีกสิ่งหนึ่ง โดยใช้พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพ หรือลักษณะ หรือผลงาน เป็นต้น เป็นตัวเปรียบเทียบ ดังเช่น

“ ไม่มีข่าวคราวจากบ้านพิษณุโลก ”

“ ไม่มีปฏิกริยา ”

“ นั้นใจมือขวาของท่านนายก ”

๓.๔ การเปรียบเทียบเชิงสมพจน์นัย หมายถึงการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งที่จะต้องกล่าวถึงโดยหมายรวมถึงทั้งหมด เช่น

“ ยังมีสิบปากที่เขาต้องหาเลี้ยง ” หมายถึงเขาต้องเลี้ยงดูคนถึงสิบคน

“ จะพลิกพลั้วชีวาเป็นอาวุธ ” โวหารนี้ไม่ได้หมายถึงคำพูดเพียงอย่างเดียว หมายรวมถึงสติปัญญาด้วย

โวหารประเภทนี้มีใช้มากในภาษาไทย เช่น “ เทียบบ่าเทียมไหล่ ” “ เป็นปากเป็นเสียง ” “ ยืมจมูกคนอื่นหายใจ ” “ รู้สู้รู้ฟัง ” “ ร้อยลั่นกะลาล ” เป็นต้น

๓.๕ การเปรียบเทียบเชิงอุปมาหรืออุปนัย เป็นการเปรียบเทียบจริง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่ามากมาย สูงส่ง เหลือจะประมาณได้ การเปรียบเทียบชนิดนี้ใช้มากในงานเขียนประเภทวรรณคดี หรือกวีนิพนธ์ หรืองานเขียนโดยทั่วไป เช่น

“ คุณไปอยู่ที่ไหนมานะปล่อยให้ฉันรอตั่งโกฏิปี ”

“ ฉันรักเธอเท่าฟ้า ”

“ เขาเป็นนักการเมืองที่ลั่นตัวดังโศก ”

๓.๖ การเปรียบเทียบเชิงบุคลาธิษฐาน หรือบุคลลวด เป็นการเปรียบเทียบที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งที่ไม่ใช่คนนั้น กระทำดีเลาประดุจคน เช่น พุดได้ ร้องไห้ได้ แสดงกิริยาต่าง ๆ ได้ เช่น เรียกข้าวในนาว่า “ แม่โพสพ ” เรียกว่าความตายว่า “ พญามัจจุราช ” เรียกแม่น้ำว่า “ พระแม่คงคา ” เป็นต้น หรือ “ ดวงตะวันแย้มหน้าออกมาจากหมู่เมฆ พระจันทร์ลอยเส้าอยู่บนฟ้า รอดันซ้อสัตย์ฟ้าข้าพเจ้ามาถึงที่หมาย ” เป็นต้น

๓.๗ การเปรียบเทียบเชิงอุปมาพจน์ เป็นการเปรียบเทียบที่นำคำที่มีความหมายขัดแย้งกันมารวมกันเพื่อทำให้มีความหมายใหม่ และให้ความรู้สึกเข้มข้นยิ่งขึ้น ดังเช่น

“ เธอไม่ยินดียินร้ายกับเรื่องนี้เลยหรือ ”

“ เพื่อนฉันคนนี้เป็นบ้า ”

“ อะไรรออยู่ตรงหน้าไหนในบ้านนี้ฉันหลับตาเห็นหมดแล้ว ” เป็นต้น

๓.๘ สัทพจน์ ไม่เป็นภาษาเชิงเปรียบเทียบ แต่เป็นภาษาเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในคำประพันธ์

๔. ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์บัญญัติ คำศัพท์เหล่านี้เป็นคำที่ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติขึ้นเพื่อใช้ในวงการต่าง ๆ แทนการใช้คำศัพท์ที่มาจากต่างประเทศ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการเผยแพร่ทางวิชาการ และให้สะดวกในการค้นคว้าและง่ายต่อการสื่อความหมาย แต่เนื่องจากการสร้างศัพท์ขึ้นใหม่และ

มักจะใช้คำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตที่มีรูปลักษณะเป็นไทย จึงจำเป็นที่ต้องทำความเข้าใจศัพท์เหล่านั้นก่อนจึงจะรับสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์บัญญัติเหล่านี้มักจะสร้างมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษ มีอยู่ในทุกสาขา ดังตัวอย่าง เช่น

กรรมพันธุ์ มาจาก **heredity** น. ลักษณะนิสัย ตลอดจนโรค หรือความผิดปกติบางอย่างที่ลูกหลานสืบมาจากพ่อแม่ ใช้ว่าพันธุ์ กรรมก็ได้

กีฏวิทยา มาจาก **entomology** น. วิชาว่าด้วยแมลง

๕. คำทับศัพท์ คำทับศัพท์ส่วนใหญ่จะเป็นศัพท์ที่มาจากภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ภาษาจีนมักจะมาจาก อาหารและเครื่องใช้ ส่วนภาษาอังกฤษนั้นหลากหลาย มักจะเป็นศัพท์ทางวิชาการและเทคโนโลยี ศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ทับศัพท์นั้นส่วนใหญ่จะใช้จนติด ยากที่ราชบัณฑิตยสถานจะสร้างศัพท์ภาษาไทยขึ้นใช้แทนได้ เช่น ชื่อก๊าซต่าง ๆ กิฬจากต่างประเทศ สารเคมี แร่ธาตุ เครื่องดนตรี มาตรา ชั่ง ตวง วัด เป็นต้น เช่น กอล์ฟ กิตาร์ การ์ตูน เกียร์ คลัตช์ คอมพิวเตอร์ คิว กูบอง แก็ก เคนเตอร์ โควตา ซีฟอง เซียร์ ซีเมนต์ เซรุ่ม เซลเซียส เซลลูลอยด์ ทอนซิล บาร์ เบนซิน โพรตีน โปลิโอ พลาสติก พิระมิด มอเตอร์ เป็นต้น ผู้ใช้ภาษาจำเป็นต้องเรียนรู้คำหรือศัพท์เหล่านี้จึงจะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ภาษาในเชิงสัญลักษณ์

สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นใช้แทนบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ต้องการความหมายตรงไปตรงมา เช่น สิ่งใด เป็นสัญลักษณ์ แทนความกล้าหาญ ผู้ยิ่งใหญ่ ธงชาติเป็นสัญลักษณ์แห่งชาตินั้น ๆ มงกุฎ เป็นสัญลักษณ์ของความสูงส่ง หรือความเป็นราชา มังกร หมายถึงผู้เป็นใหญ่ แสงสว่างเป็นสัญลักษณ์แทนปัญญา ความมืด เป็นสัญลักษณ์แทน กิเลส อวิชชา เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์เป็นการแนะนำให้คิดมากกว่าที่จะสร้างความเข้าใจอย่างตรงไปตรงมา ผู้รับสารจึงจำเป็นต้องตีความให้เข้าใจก่อนจึงจะรับสารนั้นได้

นอกจากการใช้ถ้อยคำ สำนวน การใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบ และการใช้ภาษาในเชิงสัญลักษณ์แล้ว ในการอ่านตีความผู้อ่านยังจะต้องพิจารณาสัญลักษณ์อื่น ๆ ประกอบอีกด้วยจึงจะเข้าใจได้ ประเด็นแรก คือ ความหมายซ่อนเร้นประเภทต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ความหมายกักตุน ความหมายหลายนัย และความหมายนัยประหวัด ประการที่สอง ต้องทำความเข้าใจน้ำเสียงที่ผู้เขียนได้แสดงออก และประเด็นที่สาม คือ ภูมิหลังของเรื่องที่อ่าน ถ้าผู้อ่านได้ใช้สามประการดังกล่าวประกอบการอ่านด้วยแล้วก็สามารถอ่านตีความได้เป็นอย่างดี

๑. ความหมายกักตุน หมายถึง ข้อมูลในเรื่องที่เราจะอ่านนั้นเรามีอยู่บ้างแล้ว หรือมีความรู้เรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้ว สามารถสืบความ หรือต่อเรื่องที่อ่านนั้นได้ทันที หรือการใช้คำหรือความที่ ผู้อ่านรู้จนเจนใจอยู่แล้ว การอ่านจึงไม่เป็นปัญหา เช่น “ น้ำค้าง ” มีความหมายกักตุน หมายถึง ความบริสุทธิ์ หรือ “ สีแดง ” มีความหมายกักตุน หมายถึง ความร้อนแรง ความรุนแรง การให้ “ กุหลาบแดง ” หมายถึง การบอกรัก เหล่านี้ แม้ผู้อ่านจะมีความหมายกักตุนอยู่บ้างแล้ว แต่จำเป็นต้องใช้บริบท หรือพิจารณาคำแวดล้อมประกอบด้วยเพื่อไม่ให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้น

๒. ความหมายหลายนัย หมายถึงคำที่มีความหมายหลายแง่หลายมุม การตีความให้ถูกต้องสมบูรณ์ อยู่ที่ผู้อ่านเองจะตีความได้ลึกซึ้งหรือตื้นเขินอย่างไร เช่น “ น้ำตา ” อาจจะหมายถึงความเสียใจ ความคับแค้นใจ ความขัดใจ ความน้อยเนื้อต่ำใจ แต่ในขณะเดียวกันอาจจะหมายถึงความดีใจ ความซาบซึ้งใจ ความตื่นตันใจ ความสมหวัง ก็เป็นไปได้ “ ดอกบัว ” อาจจะหมายถึง ความงาม ผ่องใส พระพุทธศาสนา แต่งในบางที่ก็ใช้ดอกบัวแทนหน้าอกผู้หญิง เหล่านี้เป็นต้น ดังนั้นการตีความจึงต้องอาศัยการพิจารณาอย่างรอบคอบด้วย

๓. ความหมายนัยประหวัด “ นัยประหวัด ” หมายถึงการขื่อนนึกไปถึงบางสิ่งบางอย่างที่มีความเกี่ยวเนื่องกับสิ่งที่ปรากฏในงานเขียน เช่น “ กรุงเทพฯ ” ผู้อ่านอาจมีจิตประหวัดไปถึงความแออัด รถติด ความเจริญรุ่งเรืองทางวัตถุ ความวุ่นวายของสังคม คำว่า “ เด็ก ” ผู้อ่านอาจประหวัดไปถึง ความซุกซน ความไร้เดียงสา ความอยากรู้อยากเห็น อยากลอง เป็นต้น

ในด้านน้ำเสียง น้ำเสียงนั้น หมายถึง หางเสียง ท่าที อารมณ์ เจตนา หรือความรู้สึกที่ผู้เขียนได้ส่งผ่านมายังผู้อ่านด้วยตัวอักษร ผู้อ่านจะจับหางเสียงหรือน้ำเสียงของผู้เขียนได้จากการอ่านระหว่างบรรทัด

น้ำเสียงที่แสดงออกในงานเขียนมีหลายอย่าง เช่น น้ำเสียงประชดประชัน น้ำเสียงถากถาง เยาะเย้ย เสียดสี เร่งเร้น เกร่งเกรียด โกรธแค้น คับข้องใจ เสียใจ แข็งกร้าว อวดดี ยโส ข้าวเหย่ เล่นสนุก มีอารมณ์ขัน จริงใจ แสดงชื่นชมปากหวานก้นเปรี้ยว กระแนะกระเหนแต่ชวนคิด เป็นต้น

ในด้านภูมิหลังของเรื่องที่อ่าน หากผู้อ่านรู้ภูมิหลังของเรื่องที่ทำน้นมาก่อน เช่น อาจจะมึประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้น หรือเคยอ่านเรื่องนั้นมาก่อนบ้างแล้ว หรือรู้จักผู้เขียน รู้ประวัติของผู้เขียน ก็จะทำให้เข้าใจหรือตีความเรื่องนั้น ๆ ได้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ ๑.๕ บอกความหมายของคำ สำนวน หรือข้อความเปรียบเทียบกับนี้
๑.ตื่นผี ๒.ถอนหงอก ๓.เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง ๔.นั่นใจมือขวาของท่าน
นายกฯ
๕.ยืมจมูกคนอื่นหายใจ ๖.เขามีลันที่วัดถึงโบหุ ๗.แม่โพสพ ๘.น้ำค้าง ๙.
เด็กๆ ๑๐.สิงโต

แนวคำตอบ

๑.คนขับรถเร็วเกินพิกัด ๒.ไม่นับถือในความเป็นผู้ใหญ่ ๓.ให้รู้จักประมาณตน
๔.นั้นใจคนสนิทของท่านนายทฯ ๕.ใช้สติปัญญาหรือปัจจัยของผู้อื่นเพื่อให้ชีวิตตนเองอยู่รอด
๖.เขาเป็นคนชอบพูดเอาใจนายจนน่าเกลียด คบไม่ได้ ๗.ข้าว ๘.ความบริสุทธิ์ ๙.ง่ายๆ
๑๐.ยิ่งใหญ่ น่าเกรงขาม

ขั้นตอนในการอ่านตีความ

๑. อ่านผ่านเพื่อพิจารณาเนื้อหาโดยส่วนรวม
๒. อ่านอย่างละเอียด ทำความเข้าใจเรื่องให้ถ่องแท้ พิจารณาล้อคำ ลำนวน ทั้งความหมายตรงและความหมายแฝง บริบท การใช้ความเปรียบ การใช้สัญลักษณ์ โดยอาศัยภูมิหลังเป็นแนว
๓. พิจารณาเก็บสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อ พร้อมทั้งรับสาร ที่เป็นจุด มุ่งหมาย แนวคิด ทรรศนะ น้ำเสียง ของผู้เขียนให้ได้
๔. เรียบเรียงล้อยคำที่จะใช้บรรยายสื่อความคิดของผู้เขียนไปยังผู้อื่นได้อย่างกระชับ ได้รับความถูกต้องชัดเจน
๕. สิ่งที่ควรคำนึงคือการตีความไม่ใช่การถอดความหรือถอดคำประพันธ์ ผู้อ่านต้องตระหนักไว้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างการอ่านตีความ

การอ่านตีความร้อยกรอง

การเขียนร้อยกรองหรือกวีนิพนธ์นั้น ผู้อ่านจะใช้ความประณีตในการเลือกสรรคำใช้ การใช้คำศัพท์หรือสัญลักษณ์มักจะมีมาก แต่การอ่านตีความร้อยกรองไม่ใช่การอ่านถอดความผู้อ่านจึงควรระมัดระวังในเรื่องนี้ ดังเช่น

อย่าเอื้อมเด็ดดอกฟ้า	มาถนอม
สูงนั้กมักจักตรอม	อกไข้
เด็ดแต่ดอกพยอม	ยามยาก
สูงก็สอยด้วยไม้	อาจเอื้อมเอาถึง

ถอดความ : ไม่ควรไฝ่สูงเอื้อมเด็ดดอกฟ้ามาครอบครองเพราะจะผิดหวังได้ ควรเลือกดอกไม้ที่เหมาะสมกับตน แม้จะอยู่สูงไปนิดก็อาจไขว่คว้า ได้โดยไม่ยากนัก

ตีความ : ผู้เขียนมุ่งเตือนสติให้รู้จักประมาณตนในการเลือกคู่ครอง อย่าไฝ่สูงให้เกินศักดิ์ ควรเลือกคนที่คู่ควรกับตน แม้จะมีอุปสรรคบ้างก็แก้ไขได้ไม่ยาก และจะสมหวังในที่สุด

การอ่านตีความความเรียง

หมั่นเช็คกระจกเสมอ

หมั่นสำรวจชีวิตเสมอ

กระจกบานนั้นครั้งหนึ่งเคยใส เคยเป็นที่ใช้ส่องให้ได้เห็นทั้งโฉมหน้าทั้งงดงามและสกปรกเปราะ
เปื้อน

เป็นที่พึ่งอย่างไว้วางใจได้ของเจ้าของ

แต่ตอนนี้ กระจกบานนั้น บานทั้งบานและทะอะ เต็มไปด้วยฝุ่นธุลี มีคราบความสกปรกของ
โคลนละเลง เต็มอยู่หลายจุด

แม้จะเคยเป็นกระจกที่ใส แต่ตอนนี้ความใสได้กลายเป็นอดีตไปเสียแล้ว

เนื่องเพราะเจ้าของกระจกไม่เคยเช็ดทำความสะอาดมันเลย ปล่อยให้ทั้งฝุ่นและ โคลนถมเบียดจน
เปราะไปทั้งบาน

กระจกหากไม่หมั่นทำความสะอาดย่อมสกปรกเป็นธรรมดา

ก๊องหินก๊องนั้น หยุคนิ่งเสียแล้ว เพราะสาหร่ายและวัชพืชทั้งหลายเกาะจับอยู่จนเต็มทั้งก้อน มัน
กลิ้งไปไหนไม่ได้

นอนอย่างเกียจคร้านอยู่ในน้ำเน่า

เล่ากันว่า แต่เดิมหินก๊องนี้เป็นหินที่งดงาม อยู่ในสายน้ำอันคึกคัก กลิ้งไปได้เรื่อยอย่าง

คล่องแคล่ว

ราไม่มีทางมาเกาะจับมันได้ สาหร่ายไม่มีทางเอซาคที่ตายแล้วมาเกาะเกี่ยวและยึดเหนี่ยวมัน
เอาไว้ได้

แต่ ณ วันนี้ มันกลิ้งไปไหนไม่ได้อีกแล้ว มันกลายเป็นก้อนหินที่หยุคนิ่ง จมอยู่กับน้ำเน่าอัน
โสโครก

หินก๊องใดเมื่อหยุคนิ่งย่อมถูกสาหร่ายและวัชพืชเกาะจับเป็นธรรมดา

ปลาตัวนั้นก็เหมือนกัน มันว่ายทวนกระแสน้ำไม่ได้แล้ว มันทำได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น คือลอยไป
ตามสายน้ำ

เพราะว่ามันเป็นปลาที่ตายแล้ว

เล่ากันว่า ปลาตัวนี้เคยทวนกระแสน้ำไปทางใต้ ณ ต้นน้ำด้วยความคึกคักพองยิบ คึกคะนองด้วย
ท่วงทำนองการแหวกว่ายอย่างฉวัดเฉวียน และมากด้วยพลังกำลัง

ไม่ว่ากระแสน้ำจะคุ้ยและเชี่ยวกรากปานใดมันก็ไม่เคยหวั่นเกรง

แต่เมื่อมันได้กลายเป็นปลาที่ตายเสียแล้ว มันยอมหมดโอกาสอย่างสิ้นเชิงที่จะว่ายทวนกระแสน้ำ
ไปได้อย่างองอาจและหาญกล้า

ปลาตายย่อมจะต้องลอยตามน้ำเป็นธรรมดา

จึงเห็นได้ว่า กระเจกมิได้ขัด หินหยดกลิ้ง ปลาลอยตามน้ำ สภาพเช่นนี้หากอุบัติขึ้นเมื่อใดความวิบัติที่จะติดตามมาเมื่อนั้น

ใบหน้าคนหากไม่ล้างความสกปรกต้องมาเกาะ ความมัวหมองย่อมเกิดขึ้น

ลำพังไม่ล้างหน้าเพียงวันเดียวก็ยุ่งยากแล้ว หากละเลยการล้างหน้าอย่างสิ้นเชิง ก็มีสภาพไม่ต่างไปจากที่กระเจกติดคราบโคลน หินหยดกลิ้งและปลาลอยตามน้ำ

ร่างกายหากไม่ทำความสะอาดเหงื่อไคลก็จะหมักหมม ความอึดอัดย่อมติดตามมา

ความคิดของคนก็เช่นกัน หากไม่ชะล้างปล่อยให้ผู้ผองจับเหมือนกระเจก ความคิดก็จะหยุดนิ่งและไม่เคลื่อนไหว

การเช็ดกระเจกบ่อย ๆ ย่อมทำให้เกิดความใส หินที่กลิ้งคือหินที่สะอาด ปลาที่ว่ายทวนน้ำได้คือปลาที่ยังไม่ตาย

นอกจากการทำความสะอาดทางกาย ยังต้องทำความสะอาด ทางความคิดด้วย มิเช่นนั้นคราบของความสกปรกก็จะหมักหมมเพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นกระทั่งไม่รู้ว่านั้นคือความสกปรก นั่นคือความไม่ดี นั่นคือความไม่งาม

กระทั่งกลายเป็นศพที่หายใจได้เหมือนกับหลายคนในขณะนี้

(ข้าวด 7 มิถุนายน 2541)

ตัวอย่างการตีความความเรียง “ หมั่นเช็ดกระเจก ”

ความเรียงบทนี้ผู้เขียนต้องการเสนอเพื่อให้ข้อคิดแก่บุคคลในสังคม ให้พยายามมองตน หมั่นสำรวจตน สำรวจความคิด สำรวจจิตใจ หมั่นชำระจิต ชำระความคิด อย่าให้มีคราบแห่งความชั่วร้าย ทั้งปวงมาเกาะติดอยู่ ให้คิดและทำในสิ่งที่ดีงามนั่นเอง

วิธีการนำเสนอ ผู้เขียนได้ใช้ทั้งสัญลักษณ์ และภาพพจน์มาเปรียบเทียบให้เห็นอย่างเด่นชัด สัญลักษณ์ เช่น

กระเจก	หมายถึง	การมองตน สำรวจตน
เช็ดกระเจก	”	สำรวจชีวิตของตนเอง
กระเจกใส	”	ความคิดที่ดีงาม จิตใจงาม เป็นที่พึงของคนอื่นได้
ฝุ่นธุลี , โคลนตม	”	ความเลวร้ายทั้งปวงอันเกิดจากความคิดและการกระทำ
ก้อนหินกลมงาม	”	จิตใจที่ดีงาม
สาหร่าย วัชพืช	”	ความคิดที่ไม่ถูกต้อง ไม่ดีงามมาจับเกาะ
ปลาเป็น	”	คนที่มีความคิดสร้างสรรค์
ลอยตามน้ำ	”	ขาดความเป็นตัวของตัวเอง

ปลาดาย หมายถึง คนปราศจากความคิดปล่อยให้อารมณ์ที่เลวร้าย พัดพา
ไป
ศพที่หายใจได้ ” คนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ถูกชักจูงไปในทางชั่วได้
โดยง่าย

ภาพพจน์ ผู้เขียนได้ใช้ภาพพจน์เชิงอุปมาอุปไมยหลายประการ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็น
ความคิดและจิตใจที่เต็มไปด้วยความเลวร้ายต่าง ๆ เช่น

๑. กระชกที่เปื้อนฝุ่นธุลีและโคลนตม
๒. ก้อนหินในถ้ำธารที่หยดน้ำ ทำให้สาหร่ายและวัชพืชเกาะ
๓. ปลาดายที่ลอยไปตามกระแสน้ำ
๔. ศพที่หายใจได้

จากบทเรียนนี้อาจตีความได้ว่า คนเรานั้นควรหมั่นสำรวจความคิดและจิตใจตนเองอยู่
เสมอ เพื่อให้มีสติรู้ใจให้คิด ให้ทำในสิ่งที่ดีงาม อย่าให้ความคิดในสังคมที่เลวร้ายมาชักจูงให้หลงผิด
หรือให้ความคิดที่ไม่ดีงามมาพอกพูนหมักหมมอยู่จนไม่สามารถแยกแยะความดีงามดีงามหรือความชั่ว
ร้ายได้

ข้อควรคำนึงการอ่านตีความ

๑. ผู้อ่านควรได้อ่านงานเขียนโดยตลอดทั้งเรื่องก่อนแล้วจึงวิเคราะห์และตีความการเลือกอ่าน
เฉพาะบางบทบางตอนแล้วตีความ อาจจะทำได้ไม่ได้รับรู้สาระหรือความหมายที่แท้จริงของเรื่อง แม้
ความหมายของเรื่องอาจปรากฏที่ชื่อเรื่อง ตอนต้นของเรื่อง คำพูด ของตัวละครหรือตอนท้ายของเรื่องก็
ตามเพราะการสรุปว่างานเขียนชิ้นนั้นชิ้นนี้มีความหมายอย่างนั้น เกิดจากพิจารณารายละเอียดที่ละส่วน
ซึ่งประกอบกันเข้าอย่างมีเหตุปัจจัยที่บ่งบอกความในทางเดียวกัน

๒. ผู้อ่านควรคำนึงว่าสารที่เสนอในงานเขียนนั้นเป็นของบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจมีความคิดเห็น
เหมือนกันหรือแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ ความคิดของบุคคลนั้นอาจเป็นตัวแทนของยุคสมัยของเขา หรือ
อาจจะไม่ใช่ก็ได้ ผู้อ่านควรทำความเข้าใจกับบริบททางสังคมที่แวดล้อมตัวผู้เขียนและงานเขียนของเขา
และไม่ใช้ตนเองและค่านิยมในยุคสมัยของตนไปพิจารณาความหมายของงานเขียนต่างยุคสมัย

ตัวอย่างการอ่านตีความ

๑. จงพิจารณาหยดน้ำบนใบบัว
ไม่เกาะเกี่ยว ไม่ผูกพัน ไม่ยึดถือ
เมื่ออาทิตย์ขึ้นสูง สาดแสงจ้า
หยดน้ำก็ระเหยหายไป

สาระสำคัญ : ชีวิตมนุษย์นั้นสั้นนัก ระหว่างที่มีชีวิตอยู่มนุษย์ควรพิจารณาและเรียนรู้
จากธรรมชาติ ดำเนินชีวิตอย่างเป็นอิสระ ไม่ผูกพัน ไม่ยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งอื่นใด ๆ

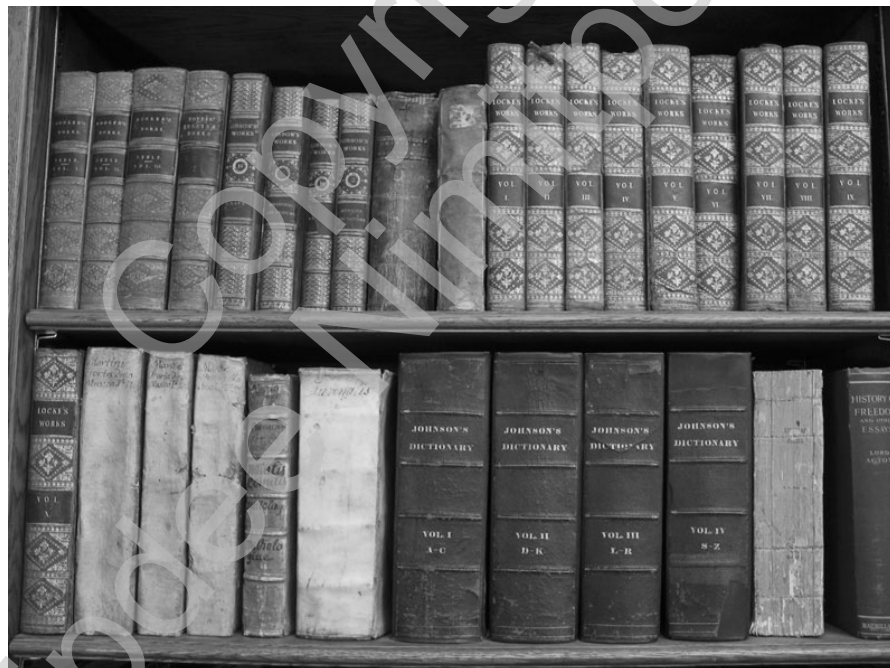
กิจกรรมที่ ๑.๖ ตีความสาระสำคัญของข้อเขียนต่อไปนี้

๑. เธอพูดในเมื่อเธอไม่ยอมอยู่สงบกับความคิดของเธอเอง และเมื่อเธอไม่อาจดำรงอยู่กับความโดดเดี่ยวแห่งดวงใจนั้น เธอก็ยังซีพอยู่บนริมฝีปาก และสำเนียงก็เป็นเครื่องกล่อมให้เปลิดเปล็น และให้เวลาผ่านไป

และในการพูดคุยของเธอนั้น ส่วนใหญ่ความนึกคิดถูกประหารเสียครึ่งหนึ่ง เพราะความคำนึงเป็นปิกมีย์แห่งห้วงเวหา แม้อาจกางปีกออกได้ในกรงแห่งคำพูด แต่ก็ไม่สามารถบินไปได้

แนวคำตอบ

๑.คนเราควรใช้ความคิดมากกว่าการพูด เพราะขณะที่สนุกอยู่กับการพูดนั้น การใคร่ครวญได้หายไป และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด

ตอนที่ ๓ การอ่านวิเคราะห์ วิจัย

เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ วิจัย

สาระการเรียนรู้ที่ ๑ : การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : อ่านวิเคราะห์ วิจัย

สาระแนวคิด

๑.วรรณกรรมทุกประเภทมีคุณค่าแฝงอยู่ในตัวเองมากมาย และเพื่อให้สมดังเจตนาของผู้เขียนที่มุ่งหวังให้ประโยชน์ในการอ่านแก่ผู้อ่าน ผู้อ่านจึงควรอ่านให้ละเอียดทุกแง่มุม การอ่านวิเคราะห์ วิจัย จึงเป็นวิธีการอ่านที่เหมาะสมที่สุด

๒.การอ่านแบบวิเคราะห์สาร ผู้อ่านควรมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของสารประเภทต่างๆ เพื่อช่วยต่อการแสดงความคิดเห็น หรือประเมินเรื่องที่อ่าน สามารถแยกส่วนที่เป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึกได้โดยง่าย

๓.การอ่านแบบวิจารณ์สาร ผู้อ่านควรมีความรู้หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่วิจารณ์ เพราะทำให้การวิจารณ์น่าสนใจ เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น และสามารถตัดสินใจได้ว่างานเขียนนั้นดีหรือไม่ดี เพราะเหตุผลใด

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.ด้านความรู้ความเข้าใจ

๑.๑ อธิบายความหมายของการอ่านวิเคราะห์สารได้

๑.๒ อธิบายความหมายของการอ่านวิจารณ์สารได้

๒.ด้านทักษะกระบวนการ

๒.๑ อ่านวิเคราะห์สารที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองได้

๒.๒ อ่านวิจารณ์สารที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองได้

๓.ด้านคุณลักษณะ

๓.๑ มีทักษะการอ่านแบบวิเคราะห์ และวิจารณ์

๓.๒ มีนิสัยรักการอ่าน

เรื่อง การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ วิเคราะห์สาร

๑.แนวทางการอ่านเพื่อการวิเคราะห์วิจารณ์สาร

การอ่านเป็นการพยายามรับสารที่ผู้ส่งสารไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ย้อนกลับออกมาทางความคิด ดังนั้น ถ้าพิจารณาให้ดี การอ่านกับการเขียนจึงเป็นของคู่กัน การอ่านดีความไม่ใช่แค่อ่านออกเท่านั้น ต้องอ่านความคิดของผู้เขียนได้ตรงกัน และรู้เท่าทัน แต่ผู้อ่านต้องมีความคิดเป็นของตนเอง รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ เลือกรับความคิดที่เป็นประโยชน์มีคุณค่า นักอ่านที่ดีจึงควรมีหลักสำหรับตนเองว่า การอ่านคือ การติดตามความคิดระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และรู้จัก เลือกอ่านเป็น เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ ดังนี้

๑. อ่านเพื่อรับความรู้ ความคิด
๒. รู้ถึงกลวิธีที่ผู้แต่งแสดงความรู้ความคิด
๓. รู้ถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ที่สื่อมาในข้อเขียน
๔. รู้ลักษณะความคิด ความเชื่อ ที่ปรากฏในเรื่อง
๕. รู้ขนบธรรมเนียมประเพณีในยุคนั้นที่กล่าวในเรื่อง

การอ่านเป็นการจับเจตนาของผู้แต่งได้ถูกต้อง ซึ่งเกี่ยวกับสติปัญญาของผู้อ่านด้วย ได้แก่ การเป็นผู้มีประสบการณ์มาก มีความคิดความรู้แตกฉานย่อมอ่านแล้วเกิดแง่คิดได้มากและกว้างขวางกว่า ผู้มีประสบการณ์น้อย รู้น้อย ก็เกิดแง่คิดน้อย ดังนั้น ข้อเขียนเดียวกัน ผู้อ่านจึงมีความคิดที่แตกต่างกันออกไปด้วย

๑.๑ แนวทางการอ่านเพื่อการวิเคราะห์สาร

การอ่านเพื่อการวิเคราะห์ คือ การอ่านแล้วรู้จักแยกแยะประเด็นความคิด ความรู้และความรู้สึกได้ ความคิดกับความรู้เป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น ความรู้เป็นรากฐานของ ความคิด และความคิดก็เป็นการทำให้มีการแสวงหาความรู้ ทดลอง ค้นคว้า เป็นต้น ส่วนความรู้สึก หรืออารมณ์ คือ สภาพจิตที่เอนเอียงขณะที่กระทบกับข้อเขียนที่ให้ความรู้สึก รัก เกรี้ยว สุข สงสารฯ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการคิดอยู่มาก คือ จิตคิดไปจนเกิดความรู้สึกขึ้นได้

๑.๒ แนวทางการอ่านเพื่อการวิจารณ์สาร

การวิจารณ์หนังสือที่อ่านนั้นมีประโยชน์มักใช้คู่กับการวิเคราะห์ การวิจารณ์ ได้รับความสนใจจากผู้เขียนและผู้อ่านมากขึ้น แต่ยังไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อ่านนัก ชลธิชา กลัคอยู่ สรุปลักษณะของงานวิจารณ์ว่ามี 4 กลุ่ม ดังนี้

๑. แนววิพากษ์

การอ่านแนววิพากษ์ จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวว่าชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี มากกว่าจะช่วยให้เข้าใจวรรณกรรม

๒. แนววิเคราะห์

การอ่านแนววิเคราะห์ มีลักษณะเป็นการชี้ให้เห็นรายละเอียดสำคัญของวรรณกรรมให้ผู้อ่านเห็นลักษณะที่น่าสนใจ แล้วจึงยกประเด็นนั้นๆ มาประเมินค่า เน้นสาระมากกว่าศิลปะการประพันธ์

๓. แนวอุดมคติ

การอ่านแนวอุดมคติ หมายถึง การประเมินค่าวรรณกรรมด้วยประโยชน์ที่มีต่อมวลชน

๔. แนววิชาการ

การอ่านแนววิชาการ คือ นำหลักวิชาการมาเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจวรรณกรรมให้ชัดเจนขึ้น

กิจกรรมที่ ๑.๗ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑.การวิเคราะห์สาร หมายถึงอะไร

๒.การวิจารณ์สาร หมายถึงอะไร

๓.การวิเคราะห์สาร และวิจารณ์สาร แตกต่างกันอย่างไรร

แนวคำตอบ

๑.การอ่านแบบแยกแยะประเด็นความคิด ความรู้ และความรู้สึก หรือแสดงความคิด ความรู้สึกตามองค์ประกอบของสารแต่ละประเภท

๒.การอ่านเพื่อสนับสนุนส่วนดี หรือแสดงความคิดต่อสารที่อ่านตามประสบการณ์ของผู้อ่านเอง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

๓.การวิเคราะห์สารและการวิจารณ์สาร ใช้ควบคู่กัน ต่างกันตรงที่การวิเคราะห์มีการแสดงความคิดเห็นตามองค์ประกอบของสารแต่ละประเภท เช่น บทความ สารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น

๑.๓ วิธีการวิจารณ์

ประทีป วาทิกทินกร และสมพันธ์ เลอะพันธุ์ กล่าวว่า ผู้วิจารณ์ อาจวิจารณ์หนังสือได้ ๒ อย่าง ดังนี้

๑. การวิจารณ์เฉพาะจุด

การวิจารณ์ เฉพาะจุด คือ กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่วนใดส่วนหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น วิจารณ์หนังสือสารคดีเฉพาะเนื้อหาสาระเพียงจุดเดียว วิจารณ์หนังสือร้อยกรองเฉพาะแง่ความงามของคำประพันธ์ วิจารณ์นวนิยายเฉพาะการสร้างตัวละคร เป็นต้น

๒. การวิจารณ์ทั้งเรื่อง

การวิจารณ์ ทั้งเรื่อง คือ กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญทุกอย่างของหนังสือ เช่น เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้ รวมทั้งการแทรกความรู้ หรือทัศนคติที่เพิ่มคุณค่าของเรื่อง เป็นต้น

ผู้วิจารณ์จะเลือกวิธีใดก็ได้ หนังสือบางเรื่องเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และมีผู้วิจารณ์กันมาก อาจเลือกวิธีวิจารณ์เฉพาะจุด เพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวซ้ำ ส่วนหนังสือใหม่ที่ยัง ไม่แพร่หลาย ควรวิจารณ์โดยรวมทั้งเรื่อง

๒.การวิจารณ์เรื่องที่อ่าน

การอ่านหนังสือเรื่องใดผู้ที่มีวิจารณญาณย่อมไม่หลงเชื่ออะไรง่าย ๆ ต้องนำเรื่องนั้นมาคิด วิเคราะห์วิจารณ์ ให้รอบคอบเสียก่อนจึงเชื่อได้ นักอ่านที่ดีจะต้องมีทักษะคติสามารถสันนิษฐานเหตุผลในเรื่องที่ได้ยิน ได้ฟัง หรือได้อ่านมาเสียก่อนที่จะเชื่อ ตรงกับคำสอนของพระพุทธเจ้า ในเรื่องกาลามสูตรที่สอนให้คนไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ต้องทบทวนพิจารณาให้ถ่องแท้เสียก่อน จึงค่อยเชื่อ นักปราชญ์ที่สำคัญ ๆ ของโลกล้วนเป็นผู้ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ต้องแยกแยะวิจารณ์ ทำการทดลองครั้งแล้วครั้งเล่า จนปรากฏผลจึงจะเชื่อ การอ่านก็เช่นกัน

การวิจารณ์หนังสือ คือ การพิจารณาลักษณะของหนังสือ แยกแยะส่วนประกอบที่สำคัญ วิเคราะห์ความหมายและแนวความคิดของผู้เขียน ตลอดจนประเมินค่าของหนังสือ ในการวิจารณ์ผู้วิจารณ์ย่อมมีเสรีภาพที่จะใช้ความรู้สึก ความคิดเห็นของตนได้อย่างเต็มที่ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว กฎเกณฑ์ต่าง ๆ หรือทฤษฎีใด ๆ จะใช้เป็นเพียงแนวทางที่ช่วยในการวิจารณ์

๒.๑ หลักเกณฑ์การวิจารณ์หนังสือ ผู้วิจารณ์ควรยึดถือหลักเกณฑ์ในการวิจารณ์หนังสือ ดังนี้

๑. ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ต่างกัน ในการวิจารณ์หนังสือแต่ละประเภทผู้วิจารณ์ต้องศึกษาลักษณะและแนวการแต่งหนังสือแต่ละประเภทให้ทราบว่ามีลักษณะเฉพาะอย่างไรบ้าง การพิจารณาต้องสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะกับประเภทนั้น ๆ จะนำไปใช้กับทุกเรื่องไม่ได้

๒. ใช้หลักเหตุผล ผู้วิจารณ์ต้องกล่าวถึงหนังสือนั้นอย่างตรงไปตรงมา โดยอาศัยเหตุผลและความถูกต้องประกอบ ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นคำตัดสินคุณค่าของหนังสือเป็นอันขาด

๓. ใช้หลักความยุติธรรม ผู้วิจารณ์ต้องวิจารณ์ในทุกด้านดีและด้านที่ต้องแก้ไข เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาของผู้เขียน ไม่ใช่มองด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น

๒.๒ ขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรม

๑. การตั้งชื่อเรื่อง เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
๒. เนื้อเรื่อง ดีหรือไม่ โดยใช้ลักษณะวรรณกรรมชนิดนั้น ๆ มาพิจารณา
๓. สำนวนภาษา การใช้ถ้อยคำสำนวนเข้ากับเรื่องหรือไม่ เหมาะสมเพียงใด
๔. กลวิธีการประพันธ์ เริ่มตั้งแต่ เปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และปิดเรื่อง มีความน่าสนใจเพียงใด
๕. ความสมจริง มีความสมจริงเป็นที่ยอมรับได้หรือไม่
๖. คติธรรมหรือคุณธรรม ในเรื่องแทรกคติธรรม คุณธรรมบ้างหรือไม่อย่างไร
๗. โลกทัศน์ของผู้ประพันธ์ การให้แนวความคิดความรู้แก่ผู้อ่าน รวมทั้งมุมมองในแง่ต่าง ๆ ของผู้เขียน มีอะไรบ้าง
๘. ความสะเทือนใจที่ผู้อ่านได้รับ อารมณ์สะเทือนใจที่ส่งผ่านข้อเขียนสามารถทำให้ผู้อ่านรู้สึกได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง
๙. ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ ผู้วิจารณ์ควรเป็นผู้มีคุณสมบัติที่ดี

๒.๓ คุณสมบัติของผู้วิจารณ์ ผู้วิจารณ์ที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. มีความรอบรู้ในเรื่องที่จะวิจารณ์ ผู้วิจารณ์ต้องมีความรอบรู้เรื่องที่จะวิจารณ์อย่างละเอียด เช่น ลักษณะการแต่ง การใช้ภาษาดี รู้เรื่องวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ ที่กล่าวถึงยุคสมัยในเรื่อง เป็นต้น
 ๒. มีความเป็นกลาง ความยุติธรรมในใจ ผู้วิจารณ์ต้องเป็นผู้ไม่ลำเอียงด้วยอคติ ๔ คือ รัก โลภ โกรธ หลง อ่านพิจารณาและวิจารณ์อย่างเป็นกลาง มีการติชมอย่างเที่ยงตรง และให้กำลังใจในการพัฒนางานเขียนต่อไป
 ๓. มีความเข้าใจเห็น และแสดงความปรารถนาดี ผู้วิจารณ์ควรเข้าใจผู้เขียน และมีศิลปะในการวิจารณ์ ให้เห็นว่ามีความเห็นใจในข้อบกพร่อง และชื่นชมในข้อเขียนที่ดี และเสนอแนะอย่างมีนัย
 ๔. ไม่ยึดมั่นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกินไป ผู้วิจารณ์ต้องไม่กล่าวโจมตีสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ และควรยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ผู้เขียนกล่าวไว้ในหนังสืออย่างมีเหตุผลที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย
- ## ๒.๔ ประโยชน์ของการวิจารณ์ การวิเคราะห์วิจารณ์ให้ประโยชน์ ดังนี้
๑. ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างซาบซึ้งยิ่งขึ้น
 ๒. ช่วยให้เกิดความรู้ ความคิดในแง่มุมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
 ๓. เพื่อให้ผู้วิจารณ์รู้จักใช้วิจารณ์ญาณของตนให้เป็นประโยชน์
 ๔. ช่วยประหยัดเวลาให้ผู้อ่านที่ไม่มีเวลามากในการพิจารณาเรื่อง

๕. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เขียนสร้างงานเขียนด้วยความประณีต ระมัดระวัง คำนึงถึง “คุณภาพมากกว่าปริมาณงาน”

ตัวอย่าง บทวิจารณ์เรื่องสั้น

เรื่องสั้นอมตะ “ เจียดขาคำ ”

“ เจียดขาคำ ” เป็นหนึ่งในสิบแปดเรื่องสั้นชุด “ ฟ้ายก้น ” ของลาวคำหอม หรือนามจริงว่า คำสิงห์ ศรีนคร เป็นเรื่องสั้นที่สะท้อนภาพชีวิตที่เร้นแค้นลำเค็ญของชาวชนบทอีสานได้อย่างชัดเจน แม้ว่าอีสานในปัจจุบันจะพัฒนาจนได้ชื่อว่าเป็น “ อีสานเขียว ” แล้วก็ตาม แต่เรื่องสั้นเรื่องนี้ก็ยังคงความเป็นอมตะอยู่ไม่เสื่อมคลาย สมกับที่ได้รับการยกย่องจากบรรดานักวิจารณ์ ว่าเป็นเรื่องสั้นชั้นครู

ลาว คำหอม เปิดเรื่องด้วยการพรรณนาธรรมชาติและพฤติกรรมของตัวละครเอก คือ นาค นางาม ดังนี้

“ แดดกล้าแรงเหมือนงูใจจะแผดเผาทุกชีวิตบนท้องฟ้ากว้างให้ไหม้หมดสิ้นซากสะเบียง หลวงกับพะยอมยืนโดดเด่น ทิ้งใบแกสีเหลืองคล้ำร้อนลงดินเป็นครั้งคราว เขาหย่อนกายลงตรงโคนไม้ ด้วยท่าที่เหนื่อยอ่อน เสื้อสีครามคล้ำเปียกชื้นไปด้วยหยาดเหงื่อ รอบตัวมีแต่ความอ้างว้างแห้งแล้ง เขาเพ่งมองกลุ่มหญ้าหม่นและฟางฟอยที่ปลิวอ่อนหม่นเป็นลำพุ่งสูงขึ้นสู่ท้องฟ้า นอกจากหญ้าและฟาง มันยังหอบเอาดินสีน้ำตาลลอยฟุ้งจนมีดมัวไปหมด ”

ลาว คำหอม ฉายภาพจากมุมมองระดับสูงลงสู่มุมมองระดับต่ำ คือ ภาพสะเบียงหลวงกับพะยอมที่ยืนต้น ภาพตัวละครเอกนั่งเฝ้าอยู่ท่ามกลางฟ้ากว้างที่มีแสงแดดแรง ก่อให้เกิดความรู้สึกเดียวดายสิ้นหวัง แล้วไต่ลงมาสู่ภาพตัวละครเอกนั่งหย่อนกายอยู่โคนไม้ การไต่ภาพจากสูงลงต่ำสร้างความรู้สึกกดดันและหดหู่

หลังจากบรรยายภาพธรรมชาติกับตัวละครเอกแล้ว ลาว คำหอม ได้สร้างเหตุการณ์โดยฉายภาพย้อนหลัง คือ กล่าวถึงลูกของตัวละครเอกถูกขูด และตัวละครเอกต้องไปรับเงินสองร้อยบาทที่อำเภอ ลาว คำหอม ใช้บทสนทนาคำเนินเรื่องได้อย่างกระชับ ส่งผลให้เห็นภาวะสับสนทางจิตใจของนาค นางาม ระหว่างการไปรับเงินกับการไม่ไปรับเงินที่อำเภอ นอกจากนี้บทสนทนายังสะท้อนให้เห็นทัศนคติของข้าราชการที่ดูหมิ่นเหยียดหยามราษฎร ในชนบท ลาว คำหอม สามารถทำให้อ่านเปรียบเทียบทัศนคติระหว่างบุคคลสองฝ่ายได้จากบทสนทนาโดยไม่จำเป็นต้องระบุโดยตรง

นอกจากนี้ บทสนทนาดอนจบเรื่องที่เพื่อนบ้านแสดงความชื่นชมกับความโชคดียิ่งของ นาค นางาม ที่ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้มีลูกมาก สะท้อนให้เห็นทัศนคติของชาวบ้านว่าเห็นคุณค่าของเงินสองร้อยบาทมากกว่าชีวิต ในสายตาของชาวบ้านดูเหมือนว่านาค นางามจะโชคดีจริง ๆ เพราะหากลูกของเขาตายไปก่อนที่จะเดินทางไปรับเงินสองร้อยบาทที่อำเภอเขาก็จะไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การสงเคราะห์ผู้มีลูกมาก ซึ่งจะต้องมีลูกถึงห้าคน แต่ในสายตาของผู้อ่านกลับรู้สึกที่นาค นางาม ช่างโชคร้ายเหลือเกิน

อาจสรุปได้ว่าเรื่องสั้นเรื่องนี้ได้โดดเด่นด้วยบทสนทนา ทั้งในการดำเนินเรื่องและการปิดเรื่อง ก่อให้เกิดความสะเทือนใจอย่างลึกซึ้ง ด้วยการประชดเขี่ยหยันชะตาของมนุษย์อย่างปวดร้าว ผู้อ่านจะ

สามารถเปรียบเทียบความสำคัญระหว่าง “ เขียดขาค่า ” กับ “ เงินสองร้อยบาท ” ที่มีต่อชะตาชีวิตของ นาค นางาม ได้ว่า เพราะเขียดขาค่าจึงทำให้ลูกของเขาถูกงัด และเพราะเงินสองร้อยบาทจึงทำให้เขาไม่มี โอกาสดูแลที่ใกล้ตาย แม้ว่าเขาจะโชคดีที่ได้ทั้ง “ เขียดขาค่า ” และ

“ เงินสองร้อยบาท ” แต่พร้อมสองสิ่งนี้ทำให้เขาสูญเสียลูกไป นอกจากนี้ยังสะท้อนภาพ “ ความไม่รู้ ” ของชาวบ้าน ดังตัวอย่างที่นาค นางาม อุ้มลูกชายที่ถูกงัดกลับบ้านโดยไม่ลืมครุเจียด และไม่ลืมบอก ลูกอีกคนให้ลากซากงูไปด้วย แต่ไม่ได้หาทางป้องกันมิให้พิษงูเล่นเข้าหัวใจ

หากพิจารณาชื่อของตัวละครเอก จะเห็นได้ว่า ลาว คำหอม ต้องการล้อเลียนเยาะหยัน ชะตากรรม ของตัวละครเอก แม้ว่าเขาจะชื่อนาค นางาม ซึ่งหมายถึงความอุดมสมบูรณ์ แต่ชีวิตของเขากลับเร้นแค้น ลำเค็ญยิ่งนัก นอกจากนี้หากพิจารณาจากชื่อหนังสือ “ ฟ้ายก้น ” จะเห็นได้ว่าแม้ฟ้าจะไม่ขวางกั้นแต่วิถี ชีวิตของคนในเมืองกับในชนบทก็ยังถูกกั้นให้ห่างกันด้วยสภาพแวดล้อมและชะตากรรม

จะเห็นได้ว่าเรื่องสั้นที่มีความยาวไม่มากนักเรื่องนี้ ผู้เขียนสามารถเสนอภาพชนบทอีสานได้อย่าง ลึกซึ้ง นำเสนอชีวิตตัวละครเอกได้อย่างลุ่มลึก และสะท้อนทัศนคติ พฤติกรรม ตลอดจนความคิด ความเชื่อ ของชาวบ้านและข้าราชการได้อย่างเฉียบคม สมกับที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ เรื่องสั้นอมตะ”

(พรทิพย์ ศิริสมบุญแนว)

กิจกรรมที่ ๑.๘ อ่านวรรณกรรมร้อยกรองต่อไปนี้ และทำกิจกรรมที่กำหนดให้

ด้วยจ้าวบรรจงพาย	บังคับท้ายประคองลำ
ด้วยนิงจึ่งเคลื่อนนำ	ก็ไค้งคั้งไม่ครั่นคร้าม
ด้วยสองที่เป็นหนึ่ง	จึงสร้างคู่อึงอองาม
ด้วยรักที่เต็มเต็ม	จึงสานฝันถึงวันนี้

สุรินทร์ มุขศรี

๑. วิเคราะห์เรื่องทีอ่านข้างต้นตามหลักการของการวิเคราะห์สาร

๒. วิจารย์เรื่องทีอ่านข้างต้นตามหลักการของการวิจารณ์สารในแนวอุดมคติ

แนวคำตอบ

๑.วิเคราะห์

๑.รูปแบบ เป็นวรรณกรรมร้อยกรองชนิดกาพย์ยานี ๑๑

๒.เนื้อหา กล่าวถึงใช้ชีวิตร่วมกันของคู่สามี ภรรยา ที่มีความสุขและเจริญก้าวหน้า ด้วยหลายวิธี ได้แก่ การประคับประคองกันและกัน การรู้จักสงบนิ่งเมื่อพบปัญหา การรวมกันเป็นหนึ่งเดียว และการเพิ่มความรักให้กัน

๓.ภาษา ไม่มีคำศัพท์ที่ยากที่ต้องแปล ใช้คำง่ายๆ ถึงแม้จะใช้กาพย์ยานี ๑๑ เป็นกรอบการประพันธ์ แทรกด้วยโวหารเปรียบเทียบ กล่าวคือ เปรียบเทียบการประคับประคองชีวิตคู่ เหมือนกับการประคับประคองเรือให้ล่องไปได้อย่างปลอดภัย

๔.แสดงความคิดเห็น เป็นการเสนอแนวความคิดการอยู่ร่วมกันของสามีภรรยา ที่ถือว่าเป็นพื้นฐานของสังคม ที่ไม่ธรรมดา กล่าวคือ ใช้คำในฉันทลักษณ์ที่สามารถจดจำได้ง่าย ลึกซึ้ง กินใจ ผู้อ่าน

๒.วิจารณ์ในแนวอุดมคติ

กลไกของสังคมในปัจจุบันนี้สร้างความสับสนงงงให้กับคนในสังคมเป็นอย่างมาก ความสับสนดังกล่าวกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน และกระทบมาถึงหน่วยเล็กที่สุดของสังคม นั่นคือ หน่วยครอบครัว สามีและภรรยา ที่หย่าร้าง กระทบต่อความเป็นอยู่ของลูกๆ ลูกๆที่มีปัญหาขาดการดูแลจากบิดา มารดา ก่อปัญหาให้กับสังคม ดังนั้น ร้อยกรองข้างต้นสามารถเสนอวิธีการแก่คู่สามีและภรรยาได้ปฏิบัติกันอย่างง่าย ๆ วิธีการดังกล่าว ได้แก่ การใช้ชีวิตคู่อย่างประคับประคอง ประคบประหมม อดทนน้ำใจซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ไข ปัญหาครอบครัวที่เกิดขึ้นด้วยความสงบใจ ช่วยกันคิดช่วยกันทำ มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ให้ความรักความผูกพันแก่กัน ไม่ทอดทิ้ง

ถ้าหากสามี และภรรยาปฏิบัติเช่นนี้ได้ ครอบครัวมีแต่ความสุข ลูกๆมีความสุข คนรอบข้างมีความสุข สังคมก็สงบสุขไปด้วย

ตอนที่ ๔ การอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

เรื่อง การอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

สาระการเรียนรู้ที่ ๑ : การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : อ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

สาระแนวคิด

๑. การนำคุณค่าของบทประพันธ์ที่ผู้อ่านสามารถค้นพบด้วยวิธีการทางหลักภาษาไทย ไปใช้หรือหลอมในงานพูดหรืองานเขียน ทำให้เนื้อหาของเรื่องมีความชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับผู้ฟังหรือผู้อ่าน และทำให้เกิดอรรถรสทางวรรณกรรม จูงใจผู้อ่านให้สนใจอ่าน และเกิดศิลปะทางการพูด จูงใจผู้ฟังในสนใจฟังมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.ด้านความรู้ความเข้าใจ

๑.๑ อธิบายจุดประสงค์ของการอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสารได้ถูกต้อง

๒.ด้านทักษะกระบวนการ

๒.๑ นำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

๒.๒ จับใจความสำคัญที่ผู้เขียนได้มาจากการอ่าน เพื่อนำมาอ้างอิงงานเขียนของตน

๓.ด้านคุณลักษณะ

๓.๑ เห็นคุณค่าคุณประโยชน์ของบทประพันธ์ที่อ่าน

เรื่อง การอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

การอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร

เมื่อนักเรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น นักเรียนจะพบว่าในเรื่องที่นักเรียนอ่านนั้นบางเรื่องมีค่าประพันธ์ที่มีคุณค่า ซึ่งอาจจะเป็นคำคม บทกวีที่นักเรียนอ่านแล้วเกิดความประทับใจและสามารถจดจำได้ ถ้อยคำเหล่านี้เปรียบเทียบบนดั่งดอกไม้ที่งามเด่นสะดุดตาในสวนอักษรที่สร้างความชื่นชมให้แก่ผู้รับ หากนักเรียนรวบรวมคำประพันธ์เหล่านี้ โดยเขียนบันทึกลงในสมุดหรือบัตรบันทึก แล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ นักเรียนก็จะมียลลค่าคำคม และพร้อมที่จะนำไปใช้ในการสื่อสารอ้างอิงได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการพูด หรือการเขียน

ในการพูดหรือการเขียนที่มีการอ้างอิงคำประพันธ์ที่มีคุณค่า แสดงให้เห็นว่าผู้พูดหรือผู้เขียนนั้นมีการเตรียมข้อมูลเป็นอย่างดี เป็นผู้รอบรู้ ใฝ่รู้ และสามารถนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาสมรรถภาพในการพูดและการเขียน ทำให้การพูดหรือการเขียนในครั้งนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นักเรียนสามารถนำคำประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้ในการพูดหรือการเขียนได้ทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นขั้นนำเข้าสู่เรื่อง แทรกในระหว่างเนื้อหาหรือในการสรุปเรื่อง ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องเป็นผู้สังเกตภาษาเป็นนักจดบันทึกข้อมูล และรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ

กิจกรรมที่ ๑.๕ อธิบายคำถามต่อไปนี้ โดยการเลือกขีดเส้นใต้คำตอบที่เห็นว่าถูกต้อง (ขีดได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑.ข้อความใดอธิบายจุดประสงค์ของการอ่านเพื่อนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสารได้ถูกต้อง

เพื่อพัฒนาการอ่าน เพื่อพัฒนางานพูดหรือเขียน เพื่อแสดงความพร้อมในการหาข้อมูล

๒.การนำบทประพันธ์ที่มีคุณค่าไปใช้อ้างอิงในการสื่อสาร สามารถแทรกในส่วนใดของการพูดและการเขียน

ส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อหา ส่วนสรุป

คำตอบ

๑.เพื่อพัฒนาการอ่าน เพื่อพัฒนางานพูดหรือเขียน เพื่อแสดงความพร้อมในการหาข้อมูล

๒.ส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อหา ส่วนสรุป

ขอให้นักเรียนสังเกตการใช้คำประพันธ์ที่มีคุณค่าในการสื่อสารอ้างอิงในตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

เราจะเริ่มเรื่องขุนช้างขุนแผนในตอนสำคัญสำหรับการพูดครั้งนี้ต่อไป และเพื่อความเข้าใจอันดีจะต้องกล่าวถึงเรื่องตอนนี้ให้ละเอียดสักหน่อย คือเมื่อพลายงามผู้ซึ่งมากับกองทัพلوبรักใคร่ได้เสียกับศรีมาลาถูกสาวเจ้าเมืองพิศตรคืนนั้นแล้ว รุ่งขึ้นกองทัพก็รบยาตราต่อไป ด้วยน้ำใจหนุ่มที่เพิ่งแรกรู้สึกรักได้รับความชื่นชื่นคืนเดียวมานะนั้นก็อาลัยอาวรณ์เหลือกำลัง ในขณะที่นั่งมาคิดหลังขุนแผนผู้พ่อซึ่งเป็นขุนทัพ และในท่ามกลาง โยธาที่ร่าเริง จิตใจของพลายงามก็บินกลับไปสู่ราตรีอันหวานสนิทของตัว

วิมานอันงดงามของเจ้าหนุ่มถูกสร้างขึ้นในกลางนภาอากาศ เขาคิดถึงความมิชชฌเมื่อได้กลับมาแล้ว ก็จักได้เข้าพิธีวิวาห์ โอ้อากาศภูมิกับแม่ขึ้นชีวิตศรีมาลา เจ้าหนุ่มคำนึงถึงเรือนชาวบ้านช่องที่เขาจะชวนขวามาปรนสนุกับเมียขวัญของเขา ตลอดจนประโลมเล้าเอาใจให้ศรีมาลาชื่นฉ่ำสำราญเข้าหัวคืนเดียวคิดไปถึงการอยู่ร่วมเรียงเคียงหมอน จนแม่ศรีมาลามิครรภ์เจริญมาจนถึงกำหนดจะคลอด แล้วในระหว่างที่ศรีมาลากำลังปั้นปั้นบุตรนทพรายด้วยเจ็บท้อง ขยายหมอคำแยก็เข้ามาทำเก้ๆ กังๆ จนเขาทนดูไม่ได้ ถึงกับเอาไม้แผ่นกบาลขยายหมอคำแยลงไป วิมานของพลายงามก็พังลงตรงนี้เอง เพราะด้วยความคิดนึกฟุ้งซ่านไปไกลดังเล่าแล้วนี้ ทำให้เขาลืมตัว ตอนที่เอาไม้ขยายหมอคำแยก็คือเอาเส้ในมือหวดขวับไปข้างหน้า ถูกเอากันม้าสีหมอกคู่ขาของขุนแผน ทำเอาท่านพ่อแทบร่วง เพราะความที่ม้าแผ่นโดยไม่รู้ตัว

ขุนแผนโกรธด้วยวิสัยของทหารชาญศึกที่รักม้า ซึ่งทำให้ลูกชายต้องขอโทษโดยนำความที่เคลือบเคลิ้มต่อการไฝ่ฝันถึงศรีมาลามาย่างประกอบความจริง ถ้อยคำของลูกกวาบวิ่งเข้าไปในอารมณ์ นอกจากจะเห็นใจหายโกรธแล้ว ยังนั่งครีครวเลยไปถึง “พลายงามหลงศรีมาลาจนไฝ่ฝัน ด้วยเพิ่งแรกรู้จักความรักนั้น ก็สำคัญทุกอย่างแต่ข้างดี ลูกเอ๋ยยังไม่เคยรู้สึกร้ายที่ความรักกลับกลายเป็นความหน่ายหนี อันเจ็บปวดขวยยิ่งทุกสิ่งมี ไม่เท่าที่เจ็บชำระความรัก” เมื่อรำพึงกะนั่งคิดด้วยความเห็นใจลูกขณะนี้แล้ว พลายพ่อก็อดอันตันใจขึ้นมาด้วยเรื่องราวเก่าแก่ของตนเอง (สินในหมึก : ขาขอบ)

ตัวอย่างที่ ๒

ในลิลิตตะเลงพ่าย เราก็ได้เห็นภาพพระมหาอุปราชาคอช้าง จากภาพพจน์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส จากข้อความสั้น ๆ ในพระราชพงสาวดารว่าพระมหาอุปราชา “ชบลงกับคอช้าง” เมื่อสมเด็จพระนเรศวรทรงสังหารด้วยพระแสงพลพ่าย กวีนำมาเรียงร้อยประสานกับอารมณ์และความสะเทือนใจออกมาเป็นภาพที่งดงามยิ่งนัก

อุรารานร้าวแยก

ชลสยบ

เอนพระองค์ลงทบ

ท้าวคั่น

เหนือคอกชชอนชบ

สังเวช

วายุชาติมส์สุดสิ้น

สู่ฟ้าแสวสวรค์

ใครบ้างที่จะไม่รู้สึกรว่าพระมหาอุปราชาสิ้นชีพอย่างสง่างามสมเกียรติ และสมควรจะได้เสด็จ “สู่ฟ้า” เช่นเดียวกับวีรบุรุษอื่น ๆ ใครบ้างที่จำไม่รู้สึกรว่าอริของสมเด็จพระนเรศวรนั้นเป็นผู้มีศักดิ์ศรี ใน

เมื่อกวีเปรียบสององค์ไว้เสมอกันในฉกษุทรหัตถ์ว่า “ งามสองสุริยล้ำเลอพิศ ” และ “ ขุนต่อขุนไปเอย
หย่อนหัว ”

แต่ถึงกระนั้น เจ้าชายผู้สูงศักดิ์สูงเกียรติองค์นี้ยังต้องมาปราชัยสมเด็จพระนเรศวรผู้ทรงสามารถ
“ ราญอริราชด้วย เดโช ” ที่เหนือกว่ามากยิ่งนัก (แม้ผู้ร้ายก็ตายอย่างสมเกียรติ: กุสุมา รักษมณี)

ตัวอย่างที่ ๓

ห้องสีฟ้าของฉันทน์เข้มจนจะเป็นสีน้ำเงิน เมื่อถึงยุคดอกไม้บานร้อยดอก ภายหลังเหตุการณ์ ๑๔
ตุลาคม ๒๕๑๖ กลอนของหลายคนมีพลังทำให้ฉันทน์เกิดความรู้สึกเหมือนถูกปลุกด้วย

วิญญานลึกลับ แต่ก็เป็นไปได้ไม่นานนัก ฉันทน์ก็หันมาประสานพลังนั้นเข้ากับของเก่า ๆ ที่สะสมไว้
อีกบทไหน ๆ ก็ไม่จับใจฉันทน์เหมือนเปิบข้าว ของจิตร ภูมิศักดิ์ และอีสาน ของนายผี

ฉันทน์รู้สึกตกใจความคิดใหม่ต่อสิ่งพบเห็นอยู่ทุกวันแต่มิได้คิด

“ น้ำเหนือที่เรือแดง คือน้ำแรงอันหลังริน
สายเลือดคู่ทั้งสิ้น ที่สุดคำซาบพิน ” (เปิบข้าว)

และสุดสะเทือนใจกับภาพที่กวีพรรณนาได้เสียยิ่งกว่าเห็นภาพ

“ ในฟ้ามีน้ำ ในดินขำมีแต่ทราย
น้ำตาที่ตกทราย คือเลือดหลังลงโลมดิน ” (อีสาน)

แล้วฉันทน์ก็มาคิดใจงานกลอนเปล่าของสุรัช จันทิมาร ในชุดจารึกบนหนังสือ เขาเขียน
ยาว หลังไหล แต่ออกมาจากใจจริง คำสวยมีน้ำหนัก และจับสลิกลงในหัวใจฉันทน์ห้องสีฟ้ามีพลังสื่อ
มาถึงเขาว่า (ส่วนหนึ่ง)

นั่นไม่ใช่หรือคือเธอ
ผู้อาจล้ำเหนือผืนดิน
ผ่านการทดสอบแห่งกาลเวลา
เหมือนเมล็ดพืชกล้าผู้กล้าเกิด
แม้จะหล่นลง ณ ผืนดินใด
ผ่านมารเผาไหม้ ผ่านความเปียก
และแข็งแกร่งได้ดังเสาเรือน

ฯลฯ

ครั้งเกิดเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ห้องสีฟ้าของฉันทน์แทบจะกลายเป็นสีเลือด หมายถึง
เหตุการณ์ร่วมสมัย ของไพบุลย์ วงษ์เทศ เป็นงานกวีเล่มหนึ่งในช่วงเวลาหลังจากนั้น ที่ทำให้ฉันทน์สีฟ้า
เป็นสีเทาเข้มเศร้า

“ เดือนดับ ดาวตก นกร้องไห้
ไร้ซึ่งสรรพสำเนียงใด
ไม่มีแม้ความเคลื่อนไหวของสายลม

ต้นมะขามสนามหลวง ง่วงหงอย
หญ้าแพรกมดตะนอย นิ่งกัม
แลฟ้าเห็นฟ้าพะอืดพะอม
ภูเขาทองท่านก็ชมเหมือนฟกซ้ำ”

(หนังสือในหัวใจ:ไพลิน รุ่งรัตน์)

กิจกรรมที่ ๑.๑๐ นักเรียนอ่านตัวอย่างที่ ๑ ๒ และ ๓ สารสำคัญที่ผู้เขียนได้มาจากการอ่าน เพื่อนำมาอ้างอิงงานเขียนของตน ได้แก่อะไรบ้าง

๑.ในตัวอย่างที่ ๑ สารสำคัญคืออะไร

๒.ในตัวอย่างที่ ๒ สารสำคัญคืออะไร

๓.ในตัวอย่างที่ ๓ สารสำคัญคืออะไร

แนวคำตอบ

๑.ความรักไม่ได้ให้ความสุขอย่างเดียว แต่ให้ความทุกข์ได้ด้วย

๒.ทุกคนมีศักดิ์ศรีเหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่ความสามารถที่เหนือกว่า

๓.ความรู้สึของผู้เขียนที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีทั้งซึมเศร้า โศกเศร้า และรุนแรง เพราะถ้อยคำของกวีที่ผู้เขียนได้อ่าน และเกิดความรู้สึกคล้อยตาม

ตอนที่ ๕ การอ่านหนังสือต่างๆ อย่างกว้างขวาง

เรื่อง การอ่านหนังสือต่างๆอย่างกว้างขวาง

สาระการเรียนรู้ที่ ๑ : การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : อ่านหนังสือต่างๆอย่างกว้างขวาง

สาระแนวคิด

การอ่านหนังสืออย่างกว้างขวาง เป็นการอ่านหนังสือหลายรูปแบบหลายแนวคิดและหลายมุมมอง รวมทั้งการอ่านหนังสือที่แต่งด้วยคำประพันธ์ที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองด้วย ในที่นี้จะขอแนะนำเสนอการอ่านที่แต่งด้วยร้อยกรอง ซึ่งนอกจากจะให้แนวคิดและมุมมองต่างๆ แล้ว ความงามด้านภาษาที่ผู้ประพันธ์ได้พิถีพิถันเลือกสรรมาร้อยเรียงเพื่อสื่อความหมาย นับว่าเป็นสิ่งสำคัญของการอ่านอย่างหนึ่ง “ในหลวงของฉันท” เป็นร้อยกรองที่แต่งด้วยกลอนสุภาพ ใช้ภาษาเรียบง่าย แต่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา และนับเป็นอิริยาบถหนึ่งที่ผู้เขียนที่ใช้นามปากกาว่า “ชมจันทร์” ถ่ายทอดความหมายได้อย่างสมยุคสมสมัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.ด้านความรู้ความเข้าใจ

บอกสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านคำประพันธ์แบบร้อยกรอง

๒.ด้านทักษะกระบวนการ

อ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองแบบกลอนสุภาพได้

๓.ด้านคุณลักษณะ

เห็นคุณค่าการอ่านหนังสือที่หลากหลาย

เรื่อง การอ่านหนังสือต่างๆ อย่างกว้างขวาง

ในหลวงของฉัน

ชมจันทร์

วันหนึ่งเมื่อสามสิบปีก่อน
อาบน้ำแต่งกายใส่ “คัทชู”
มีรองเท้าเขาให้ยื่นข้างหน้า
ไม่ร้อน ไม่เมื่อย ไม่รำคาญ
เมื่อ ๓ มาพระอาทิตย์ก็เข้ามาชม
สายบัวน้อยถอนรับสลบไป
อีกสิบห้าปีให้หลัง
“เอางาน” วันพระราชทาน “ปริญญา”
พระบรมราโชวาทพระราชทาน
ทูนใส่เกล้าฯ จำหลักตระหนักใน
มาปีนี้
ภาพทุกภาพคือราชบุรีได้เข้าใกล้ชิด
๓ ครบพระชันษาห้ารอบ
และถวายความตั้งใจมีอุดมคติ
จะกอบกู้เอื้อคนอื่นทั้งชั้น — ข้า
ขอเดชะพระบารมีล้วน
เกล้าฯ น้อยขอรองบาททุกชาติไป

ฉันถูกปลูกให้ตื่นนอนแต่เช้ารู้
คู่ที่เพิ่งซื้อเมื่อวาน
ใครเรียกหาอย่างไรก็ไม่มาน
รอรับในหลวงท่านอย่างจรดใจ
๓ แยมสรวลเสกสร้างสว่างไสว
ธงชาติไทยโบกสะบัดจากหัตถยา
๓ ก็ยังแยมสรวลอยู่เบื้องหน้า
สายบัวน้อยก็พลอยมาระเรงใจ
ให้แรงงานเห็นส่วนรวมเป็นเรื่องใหญ่
เป็นหลักชัยหลักขวัญสรรค์ชีวิต
๓ ยังมีรอยแยมสรวลชวนชื่นจิต
ทรงศักดิ์สิทธิ์ทรงสามัญด้วยกันไป
ซึ่งจารึกอยู่ในความทรงจำ
จะเริ่มรื้อดำรงใจไม่ให้ต่ำ
จะยึดธรรมอันสุนทรไว้อ่อนใจ
แยมพระสรวลชวนชวนสว่างไสว
เกิดเป็นไทยภูมิใจตรงนี้เอง

ภูมิหลัง

ในหนังสือพิมพ์และนิตยสารบางฉบับ เช่น หนังสือพิมพ์สยามรัฐ มติชนรายวัน กรุงเทพธุรกิจ นิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ มติชนสุดสัปดาห์ เนชั่นสุดสัปดาห์ แพรวกวีรุ่นใหม่และผู้สนใจในการประพันธ์ทั่วไป ผู้ดูแลคอลัมน์อาจตั้งชื่อคอลัมน์ไว้น่าฟัง เพื่อเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจอ่านงานร้อยกรองที่เลือกสรรมาตีพิมพ์ เช่น คำกวี ชุมทางราชดำเนินประกายกวี คมเลนส์ กวีกระวาด สะพานรู้ง สโมสรสมานมิตร ฯลฯ คอลัมน์บทกวีเหล่านี้เป็นเวทีที่กวีรุ่นใหญ่ได้ใช้เผยแพร่ผลงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ก่อนที่จะนำมาตีพิมพ์รวมเล่มในภายหลัง และเป็นเวทีที่สร้างกวีรุ่นใหม่ให้ปรากฏชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการประพันธ์ต่อไป นับได้ว่าคอลัมน์บทกวีในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้อให้เกิดการสร้างสรรคงานร้อยกรองไทยอย่างมีพลังต่อเนื่องมาโดยตลอด

บทกวีที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสารเหล่านี้มีเนื้อหาหลากหลาย เช่น การวิพากษ์วิจารณ์สังคมไทยในด้านค่านิยม วัฒนธรรม หรือเหตุการณ์บ้านเมือง การปลุกฝังคุณธรรมของสังคมไทย เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อถึงวาระสำคัญของประเทศ เช่น วาระมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมฉลองพระชนมพรรษาห้ารอบ หรือวาระมหามงคลสมัยรัชกาลีก กาญจนภิเษก คอลัมน์บทกวีเหล่านี้ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของตัวแทนพสกนิกรชาวไทยแสดงความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้แห่งองค์ประมุขของชาติ โดยการคัดสรรบทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติที่ประพันธ์ด้วยสำนวนโวหารอันไพเราะสละสลวย

บทร้อยกรอง ในหลวงของฉันทน์ เป็นบทอาศรัยวาทบทหนึ่งที่ไพเราะ รุ่งรัตน์ประพันธ์ขึ้นในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชพระราชเฉลิมฉลองพระชนมพรรษาห้ารอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ตีพิมพ์ครั้งแรกในคอลัมน์ คำกวี หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๐ ต่อมาได้นำมาพิมพ์รวมไว้ในหนังสือรวมบทกวีชุด มิเหมือนแม่น้ำอันใดเลย ซึ่งใช้นามปากกาว่า ชมจันทร์

ผู้ประพันธ์

ไพเราะ รุ่งรัตน์เป็นนามปากกาของชมัยกร แสงกระจ่าง นักเขียน กวี และนักวิจารณ์ผู้มีชื่อเสียงคนหนึ่งในวงการวรรณกรรมไทย เกิดเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ ที่ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี บิดาเป็นชาวนวน มารดาเป็นครู เดิมชื่อชมัยพร วิฑูริสถานต์แล้วเปลี่ยนเป็น ชมัยกร แสงกระจ่าง และบางคมบาง ในปัจจุบัน แต่เพื่อให้คนที่รู้จักกันในวงการวรรณกรรมสืบสาน จึงยังใช้ชื่อ ชมัยกร แสงกระจ่าง เป็นส่วนมาก

สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนวัดพลับ (จันทบุรีชีบาอุทิศ) จังหวัดจันทบุรี และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี จากนั้นได้ย้ายเข้ามาศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท กรุงเทพฯ และสำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิตที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชมัยกร แสงกระจ่างเป็นผู้สนใจการอ่านมาตั้งแต่วัยเยาว์ ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ จึงให้ความสนใจเรื่องภาษาและวรรณกรรมเป็นพิเศษ เริ่มต้นด้วยการเขียนกลอน ต่อมาจึงงานร้อยกรองร่วมกับคนอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ และได้ดำรงตำแหน่งประธานชมรมวรรณศิลป์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และในปี พ.ศ.๒๕๑๕ เขียนงานวิจารณ์รวมเรื่องสั้นและบทร้อยกรองชุด ความเจียบ ของ สุชาติ สวัสดิ์ศรี นับเป็นงานวิจารณ์ชิ้นแรกในชีวิต จากนั้นก็มีงานวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมที่มีคุณภาพในยุคหนึ่งของวงการ

ปัจจุบันชมัยกร แสงกระจ่างเป็นนักเขียนอิสระและรับเชิญไปเป็นอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เป็นต้น ได้ก่อตั้งสำนักพิมพ์คมบางเพื่อจัดพิมพ์ผลงานของตนและบุคคลใกล้ชิด รวมทั้งทำงานให้กับสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย มีบทบาทในการเป็นกรรมการตัดสินรางวัลวรรณกรรมในหลายคณะ เช่น กรรมการตัดสินและกรรมการคัดเลือกวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) รางวัลคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ เป็นต้น

นอกจากผลงานบทความและบทวิจารณ์วรรณกรรมที่สร้างชื่อเสียงแล้ว ยังมีงานเขียนประเภทนวนิยาย ซึ่งหลายเรื่องได้นำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์มาแล้ว

ชมัยกร แสงกระจ่างใช้นามปากกาหลายชื่อ ดังนี้ ชมจันทร์ นคินี วิทูรวิธานต์ ไพลิน รุ่งรัตน์ บัวแพน นันทพิสัย แสนดาว และชมัยกร แสงกระจ่าง

แนวทางการอ่านและพิจารณาบทร้อยกรอง ในหลวงของฉันทัน

บทร้อยกรอง ในหลวงของฉันทัน เป็นบทอาศิรวาทขนาดสั้น ใช้ฉันทลักษณ์ประเภทกลอนแปด ซึ่งเป็นที่คุ้นหูของผู้อ่านทั่วไป ใช้ถ้อยคำที่เรียบง่าย เล่าเรื่องเป็นลำดับขั้นตอนและสื่อความเสียงที่บริสุทธิ์จริงใจ มีประเด็นให้พิจารณาดังต่อไปนี้

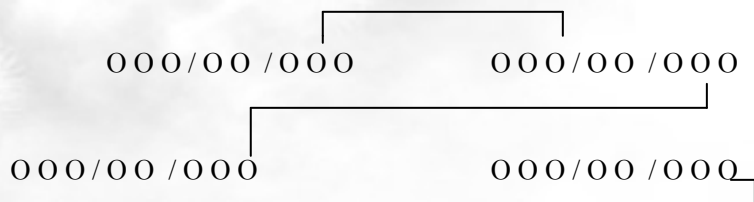
๑. ฉันทลักษณ์

บทอาศิรวาทราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอาจประพันธ์ด้วยฉันทลักษณ์หลากหลาย มีทั้งโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่าย หรืออาจประพันธ์ด้วยกลบทซึ่งแสดงฝีมือในการถ้อยภาษาอย่างพิสดารขึ้น

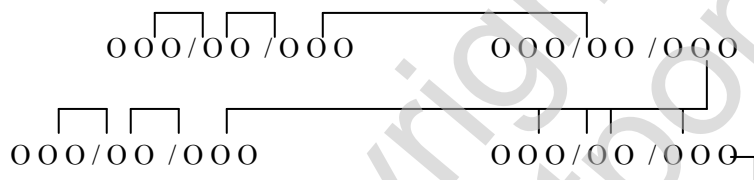
ฉันทลักษณ์แต่ละประเภทมีลีลาท่วงทำนองแตกต่างกัน สร้างบรรยากาศและสื่ออารมณ์ที่ขลิบ
ขลังงามสง่า ส่วนบทอาศิริวาทที่ประพันธ์ด้วยกลอนแปดที่มีลีลาเรียบง่ายย่อมสื่อบรรยากาศและน้ำเสียง
ที่เป็นกันเอง

บทร้อยกรองในหลวงของฉันทน์ ผู้ประพันธ์เลือกใช้ฉันทลักษณ์ประเภทกลอนแปดมาเล่าความ
ประทับใจและความรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กลอนแปดบทหนึ่งมี ๔ วรรค วรรคละประมาณ ๘-๙ คำ มักจะแบ่งจังหวะการอ่านเป็น ๓-๒-
๓ หรือ ๓-๓-๓ มีแผนผังการรับส่งสัมผัส ดังนี้

ลีลากลอนแปดที่นิยมกันว่าไพเราะกำหนดให้มีสัมผัสใน ดังนี้

และกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในคำสุดท้ายของแต่ละวรรค ดังนี้ คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ และ
วรรคที่ ๒ ใช้คำเสียงวรรณยุกต์โท ตรี จัตวา คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ใช้คำเสียงวรรณยุกต์สามัญหรือ
เอก ส่วนคำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ใช้คำเสียงวรรณยุกต์สามัญ

๒. เนื้อหา

บทอาศิริวาทมีเนื้อหามุ่งเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ แต่เดิมปรากฏเป็น ๒ ลักษณะ
ลักษณะแรกเป็นบทประณามพจน์ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการบูชาพระรัตนตรัยการไหว้ครู ไหว้บิดา
มารดา การชมบ้านชมเมือง และการสวดอิติปิโสพระมหากษัตริย์ ในวรรณคดีเรื่องยาว เช่น ลิลิตพระลอ โคลง
ฉันท์กำสรวล โคลงนิราศนครินทร์ พระนลคำฉันท์ สามัคคีเภทคำฉันท์ ฯลฯ มีบทประณามพจน์เป็น
บทเปิดเรื่องตามขนบการประพันธ์ที่นิยมกันมาลักษณะที่สองเป็นวรรณคดีขอพระเกียรติมีวิวัฒนาการมา
โดยตลอด ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา และรัตนโกสินทร์ตอนต้น แม้ในปัจจุบันก็ยังมียานร้อยกรองเฉลิม
พระเกียรติขนาดยาวอีกมากมายหลายเล่ม

อาจกล่าวได้ว่า บทอาศิริวาทที่ประพันธ์ขึ้นตามวาระสำคัญ ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และ
นิตยสารปัจจุบัน คล้ายคลึงมาจากการประพันธ์บทประณามพจน์และวรรณคดีขอพระเกียรติ
ดังกล่าวข้างต้น

บทอาศิริวาทมีบทบาทในการตอกย้ำอุดมคติแห่งชาติ แสดงนัยว่าสถาบันพระมหากษัตริย์มี
ความสำคัญต่อประเทศชาติบ้านเมือง แม้ในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงการปกครองจาก

ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยแล้วก็ตาม นอกจากนี้ บทอาศิรวาทยังเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นความผูกพันอันลึกซึ้งระหว่างประชาชนกับพระเจ้าแผ่นดินเป็นอย่างดี และเป็นบทบันทึกความเป็นชาติบ้านเมืองเอาไว้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมซึ่งเป็นผลมาจากการบริการราชการแผ่นดินขององค์พระประมุข

เนื้อหาในบทอาศิรวาทมักจะแต่งไปตามขนบคือมุ่งฉายภาพพระราชกรณียกิจอันสำคัญของพระมหากษัตริย์และสรรเสริญพระเกียรติ ตลอดจนแสดงความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณและความอัสรรยใจในพระบุญญาธิการ พระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์อย่างพิสดาร

แต่เดิมมา ผู้ประพันธ์มักจะฉายภาพของพระมหากษัตริย์ตามอุดมคติ คือความเป็นสมมติเทพดังปรากฏในเรื่องลิลิตยวนพ่ายและความเป็นธรรมราชาคือพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเปี่ยมด้วยทศพิธราชธรรมดังปรากฏในวรรณคดีของพระเกียรติสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นหลายเรื่อง

บทอาศิรวาทในปัจจุบัน นอกจากจะนำเสนอภาพของความเป็นธรรมราชาของพระมหากษัตริย์แล้ว ยังปรากฏภาพของพระมหากษัตริย์ที่ “สมจริง” คือมีพระบุคลิกภาพที่ทรงเป็นกันเอง ทรงเยี่ยมราษฎรอย่างใกล้ชิด ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชนอย่างไม่ทรงเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

บทร้อยกรองในหลวงของฉันทน์ นำเสนอภาพของพระมหากษัตริย์อย่างสามัญที่สุด คือมุ่งฉายภาพความประทับใจที่ผู้ประพันธ์ได้มีโอกาสรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันเสาร์ที่หนึ่ง และเมื่อวันพระราชทานปริญญาบัตรอีกครั้งหนึ่ง ภาพพระพักตร์แย้มสรวลและพระบรมราโชวาทได้ตราตรึงอยู่ในจิตใจน้อย ๆ ของผู้ประพันธ์เสมอมา จนอดที่จะถ่ายทอดความรู้สึกอันปลื้มปีตินั้นออกมาไม่ได้ ภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ “ทรงศักดิ์สิทธิ์ทรงสามัญด้วยกันไป” เป็นภาพที่พสกนิกรชาวไทยทุกผู้ทุกนามประจักษ์แจ้งจริงตามนั้น และบทสรุปที่ว่า “เกิดเป็นไทยภูมิใจตรงนี้เอง” แม้เป็นถ้อยคำที่ฟังดูธรรมดาและกินใจอย่างลึกซึ้งที่สุด ด้วยพระบารมีอันมากพันรำพันของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ปกแผ่อำนวยให้ประเทศชาติดำรงคงมั่นตลอดมา และชุบชูจิตใจของพสกนิกรชาวไทยให้สว่างไสว เกิดความภาคภูมิใจที่ได้พึ่งพระบรมโพธิสมภารบารมีของพระองค์

๓. กลวิธีการประพันธ์

บทอาศิรวาทที่ผ่านมามักจะกล่าวสรรเสริญพระเกียรติคุณพระบรมเดชานุภาพและพระกฤษฎาภินิหารอันน่าอัศจรรย์ ด้วยถ้อยคำที่ตกแต่งอย่างดี อุดมด้วยศัพท์บาลีสันสกฤตและเขมร และโวหารที่แสดงความโอ้อำเก้ดัวบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สรวมชีพขอเดชะ	พระภทรมหาไท
เทพเจ้าใน	มโนชน
จักรีที่เก้าถิงคด	สุนิกรนุสนธิ์
รัฐมณฑล	สถาพร
ทรงคุณทรงปารเมศรอน	อริวิพนขจร
เดชคุณากร	กระหนาบภัย

ลือยศลือศักดิ์นิรติศัย	กิริตริลลุมัย
โลกเจริญไกล	ประกาศการ
น้อมดังวาววรรณกรรมกราน	วจนอมตจาร
กิตติคุณขาน	นิรันดร
รองบุญรองบาทพระภูธร	ศิริพสกนิกร
ชีพอุทิศมรณ	ณ ภักดี
เทิดไท้เป็นมิ่งมหุत्मศรี	ดุจรตนรुจิ
แจ่มกระจ่างชี	วयरรง
ยืนชนม์คู่ชาติสยามทรง	พระยศศิครพงศ์
ปารมินทร์คง	อสงไขย ฯ

ส่วนบทร้อยกรอง ในหลวงของฉันทน์ มีลักษณะเด่นคือผู้ประพันธ์เลือกใช้ถ้อยคำเรียบง่าย ใช้ภาพพจน์ที่เปรียบเทียบได้ตรงใจผู้อ่าน และที่สำคัญ เลือกที่จะเล่าภาพอย่างธรรมดาสามัญที่สุด ด้วยโวหารที่กระชับ จดจำได้ทันที

ไพธิน รุ่งรัตน์เปิดเรื่องด้วยการย้อนอดีต เล่าความเมื่อครั้งวัยเยาว์ที่ได้มีโอกาสรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ฉันถูกปลูกให้ตื่นนอนแต่เช้าตรู่ อาบน้ำแต่งกายใส่ักทษ คู่ที่เพิ่งซื้อเมื่อวาน” และ “ใครเรียกหาอย่างไรก็ไม่ขาน ไม่ร้อน ไม่เมื่อย ไม่รำคาญ” เป็นภาพง่าย ๆ แต่แฝงความรู้สึกตื่นเต้นและความกระตือรือร้นที่จะได้ชื่นชมพระบารมีของพระเจ้าแผ่นดินอย่างใกล้ชิด

โวหารที่ว่า “เมื่อ ๖ มาพระอาทิตย์ก็เข้ามา ๖ แยมสรวลเสกสร้างสว่างไสว” เป็นโวหารที่กระชับงดงามแสดงให้เห็นถึงพระบุญญาธิการบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งยังความชุ่มชื่นแก่แผ่นดินและแก่ดวงใจของประชาชนที่มารอรับเสด็จ

ความปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้ยังสื่อผ่านโวหารที่ทรงพลังว่า “ธงชาติไทยโบกสะบัดจากหัทธา” “ธงชาติไทย” เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผู้ประพันธ์เลือกใช้เพื่อสื่อถึงสำนึกในความเป็นชาติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณขณะเดียวกันยังสื่อน้ำเสียงที่บริสุทธิ์จริงใจ

ผู้ประพันธ์มุ่งฉายภาพพระพักตร์ที่ทรงแย้มสรวลอย่างมีพระเมตตาอยู่เป็นนิจ เพื่อจูงอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตาม และสร้างความรู้สึกที่แจ่มชื่นตื่นเต้น พร้อมทั้งจะเปิดใจรับฟังพระบรมราโชวาทที่ทรงเตือน “ให้แรงงานเห็นส่วนรวมเป็นเรื่องใหญ่” และนำไปปฏิบัติ “ยึดธรรมอันสุนทรไว้สอนใจ”

บทร้อยกรองในหลวงของฉันทน์ นับเป็นบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาจริงใจ และมีวรรณศิลป์ที่เรียบง่ายอ่านแล้วบังเกิดสทางอารมณ์ที่อ่อนหวานและซาบซึ้งในการได้เกิดเป็นคนไทยมีโอกาสได้ชื่นชมพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวร่วมกัน

กิจกรรมที่ ๑.๑๑ พิจารณาทร้อยกรอง “ในหลวงของฉัน” ตอบคำถามต่อไปนี้

๑.อธิบายความแตกต่างระหว่างการอ่านประเภทร้อยกรองกับการอ่านประเภทร้อยแก้ว โดยอธิบายเป็นข้อๆ

๒.นักเรียนต้องใช้ความสามารถอะไรบ้าง ในการอ่านบทร้อยกรอง

๓.สิ่งที่เหมือนกันในการอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองกับร้อยแก้ว คืออะไร

๔.สาระสำคัญที่ผู้ประพันธ์มุ่งให้ผู้อ่านได้รับ คืออะไร

แนวคำตอบ

๑.

ร้อยกรอง	ร้อยแก้ว
๑.อ่านแบ่งประโยคหรือข้อความออกเป็นวรรคตอนตามต้นทลัักษณ์ของร้อยกรองแต่ละประเภท	๑.อ่านแบ่งวรรคตอนตามลักษณะของประโยคหรือข้อความ
๒.มีการอ่านแบบทำนองเรียกว่า “อ่านทำนองเสนาะ” ซึ่งร้อยกรองแต่ละประเภทอ่านทำนองเสนาะแตกต่างกัน	๒.อ่านแบบใช้เสียงธรรมดา เพียงแต่ออกเสียงสะกดของคำให้ถูกต้อง
๓.มีการกลั่นกรองคำ มีความหมาย สามารถนำมาร้อยเรียงเป็นร้อยกรองได้อย่างลงตัวและมีความไพเราะ	๓.สามารถใช้ภาษาเรียบง่าย เข้าใจได้ทันที เรียบเรียงผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา
๔.ระดับขั้นตอนของการอ่านมีหลายขั้นตอน คือ ขึ้น ถอดความ แปลความ ตีความ และขยายความ ซึ่งต้องแปลคำศัพท์ยากให้เป็นคำเข้าใจง่าย	๔.ระดับขั้นตอนการทำความเข้าใจเนื้อหา ไม่มีความยุ่งยากหรือสลับซับซ้อน
๕.จดจำได้ง่าย เพราะมีถ้อยคำสัมผัสและจำกัศคำ	๕.จดจำค่อนข้างยากเพราะภาษาไม่ตายตัว สามารถใช้ข้อความอื่นๆแทนข้อความที่มีความหมายเดียวกันได้

แนวคำตอบ (ต่อ)

๒.การอ่านบทร้อยกรอง นักเรียนต้องใช้ความสามารถ ดังนี้

๒.๑ เข้าใจฉันทลักษณ์หรือกฎข้อบังคับของร้อยกรองแต่ละประเภท หรือฉันทลักษณ์ของร้อยกรองที่อ่าน

๒.๒ สามารถถอดความ แปลความ ตีความ และขยายความ ทำความเข้าใจความหมายและเขียนเป็นร้อยแก้วได้

๒.๓ เข้าใจเจตนาของผู้ประพันธ์หรือกวี ในการเลือกใช้ถ้อยคำในคำประพันธ์ของตนเองที่จะสื่อสารกับผู้อ่าน

๒.๔ เข้าใจถ้อยคำหลายนัย ถ้อยคำที่มีความหมายแอบแฝงต่างๆ สำนวน โวหาร เปรียบเทียบ อุปมา อุปไมย ที่จะเข้าถึงสาระสำคัญของบทร้อยกรอง หรือสิ่งที่กวีต้องการสื่อสาร

๒.๕ ผู้อ่านต้องมีใจรักงานประพันธ์ประเภทร้อยกรองหรือวรรณคดีต่างๆ

๓.สิ่งที่เหมือนกันในการอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองและประเภทร้อยแก้ว ได้แก่

๓.๑ ผู้เขียนหรือผู้ประพันธ์ ต้องการสื่อความหมายหรือสาระสำคัญบางอย่างแก่ผู้อ่านผ่านภาษาหรือกระบวนการของภาษา ผู้อ่านจึงค้นหาสาระสำคัญจากงานเขียนทั้งสองประเภทได้

๓.๒ ความงดงามเฉพาะตัวของลีลาการใช้ภาษาและรูปแบบของงานเขียนประเภทร้อยกรอง และประเภทร้อยแก้ว

๔.สาระสำคัญที่ได้รับจาก “ในหลวงของฉัน” ได้แก่

๔.๑ รูปแบบการเขียน “บทอาศรัย” ที่มีความเรียบง่าย นักอ่านทุกระดับสามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยาก

๔.๒ ความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

กิจกรรมฝึกทักษะ : หน่วยที่ ๑ การอ่าน

กิจกรรมที่ ๑.๑ อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ต่อไปนี้ และตอบคำถามข้างท้าย

สิริสวัสดิ์ หลายรสนาติทางความคิด หนึ่งความฝันในงานวรรณกรรม

“ภพรัก”

“ชีวิตนักเขียน.....อยู่และตายไปกับน้ำหมึก”

จากวลีข้างต้น เราเชื่อว่าทุกวันนี้ยังคงมีนักบรรเลงตัวอักษรหลายต่อหลายท่านที่พร้อมจะเดินทางไปตามอุดมการณ์ที่ฆ่าความหิวของปากท้องตัวเองไม่ได้ แต่กลับเลือกที่จะให้หัวใจอ้อมเอมพองโตไปกับการทำงานในสิ่งที่ตัวเองรักและไหลหลง

“สำเนียง นวลวิไล” เจ้าของนามปากกา “สิริสวัสดิ์” ผู้ไม่เคยปฏิเสธอุดมการณ์ที่ว่านี่ก็เป็นอีกหนึ่งคนที่ฝังตัวฝังใจไว้กับแวดวงงานวรรณกรรมมายาวนานกว่า ๑๐ ปี จนกาลเวลาที่เดินควงเขนมาพร้อมพรหมลิขิตได้เสกบันดาลความฝันเล็กๆ ให้เธอเกิดขึ้นในชื่อของ “ภพรัก” ผลงานวรรณกรรมชิ้นแรกของเธอ

ด้วยประสบการณ์ในตำแหน่ง “บรรณาธิการ” สำนักพิมพ์แม่บ้านวรรณกรรม เป็นเวลา ยาวนานมากกว่า ๑๐ ปี ทำให้เธอต้องคอยดูแลต้นฉบับนักเขียนระดับเซียนเหยียบเมฆมาแล้วหลายท่าน ไม่ว่าจะเป็น ทมยันตี พนมเทียน ช่อลัดดา และโสภาค สุวรรณ

จนมาถึงวันนี้...พี่สำเนียงพร้อมที่จะเปิดประตูความฝันเพื่อโยยบินสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องแรกของเธอ ด้วยการตัดสินใจลาออกจากงานประจำ

“ตลอดชีวิตการทำงาน ๒๐ ปีเพื่อหาเลี้ยงปากท้อง พี่ไม่เคยทำงานสาขาอาชีพอื่นเลย อยู่กินและคลุกคลีในแวดวงวรรณกรรมมาเกือบทั้งชีวิต แต่ตลอดเวลาในหัวสมองก็ยังมีความฝันเล็กๆแอบซ่อนในซอกหัวใจว่าอยากมีนวนิยายเป็นของตัวเองสักเล่ม พี่จึงตัดสินใจลาออกจากสำนักพิมพ์แม่บ้านวรรณกรรมเพื่อทุ่มเทเวลาทั้งหมดให้งานนวนิยายเรื่องแรกในชีวิต โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่อำเภอ ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อที่จะไปพักผ่อนคลายความเครียดในหัวสมองและเตรียมงานเขียนนวนิยายเล่มแรกในชีวิต”

(จากนิตยสารกุลสตรี, ๒๕๕๐)

๑. “สิริสวัสดิ์” เป็นนามปากกาของ.....
๒. สถานที่ทำงานเดิมของ“สิริสวัสดิ์” คือ.....
๓. “สิริสวัสดิ์” ทำงานเป็นบรรณาธิการมาแล้ว.....ปี
๔. “สิริสวัสดิ์” ได้ประสบการณ์งานเขียนและแรงบันดาลใจการเขียนมาจาก.....

๕.สาเหตุที่ทำให้ “สิริสวัสดิ์” ลาออกจากงานมาเป็นนักเขียน เพราะ.....

๖.ใจความสำคัญที่ได้จากเรื่อง คือ.....

๗.ความหมายความเข้าใจที่ได้จากเรื่อง.....

๘.อัตราความเร็วในการอ่านของเรื่องนี้ของนักเรียน (แสดงวิธีการคำนวณหาค่าอัตราความเร็วในการอ่าน).....

๙.ถ้านักเรียนมีความสามารถทำแบบทดสอบได้ ๗ ข้อ จากข้อสอบจำนวน ๑๐ ข้อ แสดงว่า
ความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียน คือ (แสดงวิธีการคำนวณ).....

กิจกรรมที่ ๑.๒ อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ต่อไป และตอบคำถามข้างท้าย

สินค้าอาหารพิเศษ

ข้าวใหญ่เลื่องลือไปทั่วยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย ถึงสินค้าอาหารพิเศษชนิดหนึ่ง ซึ่งมีสิทธิการจำหน่ายสูงสุดในทวีปเอเชีย เฉพาะอย่างยิ่งเมืองบางกอกประเทศไทยด้วยแล้ว อัตราการจำหน่ายอยู่ในอันดับหนึ่ง คือได้กำไรสูงสุดในโลก

สินค้าอาหารพิเศษนั้นมีคุณภาพอย่างไร สินค้าอาหารพิเศษนั้นโฆษณาว่าเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องบริโภคชั้นล้ำเลิศ อุดมด้วยวิตามินอย่างดีมากมาย มีประโยชน์โดยตรงต่อความเจริญของสมองและร่างกาย แดงทำนองยาอายุวัฒนะด้วย ทั้งบอกว่าเป็นการค้นพบอันน่าอัศจรรย์ ถ้าจะมีข้อกังขาบ้าง ก็อยู่ที่ราคาค่อนข้างแพงเท่านั้น คือ

กระป๋องใหญ่อย่างดีเลิศ ราคา ๓๐๐ บาท

กระป๋องอย่างกลาง ราคา ๑๕๐ บาท

กระป๋องอย่างสามัญ ราคา ๑๐๐ บาท

ต่ำกว่านี้ไม่มี ผู้ดีชั้นสูง ชั้นกลาง ทั้งทั้งเมืองไทยนิยมรับประทานกันมาก เมื่อผู้ดีชั้นสูงรับประทานกัน โอ้วพวกไพร่พลถ่อยสลด สกปรกสามัญก็ทำตามกันใหญ่ ใครๆก็ต่างกินอวดชมกันตามสันดานขกตนข่มท่านของคนไทยยุคหลังเสียกรุงบ้านแตกสาแหรกขาด

ใครได้รับประทานอาหารพิเศษนี้ คู่มือก็ยัดยัดนับหน้าถือตากันทีเดียว บางคนกินอวดเพื่อนว่า ดันโคตรตระกูลตนเป็นต้นตำรับรับประทานครั้งแรก มีหน้าซ้ำซากหางตาดูหมิ่นผู้คนที่ยังมีได้กินรัฐสานั้น ชมเห่งน้ำใจกันทั่วทั้งเมืองไทย

หนังสือพิมพ์ชั้นนำต่างๆ ก็ช่วยโฆษณา ได้ค่านายหน้าอย่างสูงลิ่ว เมื่อการจำหน่ายในเมืองไทยได้กำไรอย่างล้ำเลิศ จึงบังเกิดบริษัทคู่แข่งกันขึ้นในยุโรป อเมริกา ทำงานรียาซึ่งกันและกัน ฝรั่งทั้งนั้นแข่งขันแย่งชิงกันผลิตสินค้าอาหารชนิดนี้ออกมาอย่างมากมาย

เป็นมูลเหตุให้นักปราชญ์ยุโรปคนหนึ่งถึง สงสัยว่าฝรั่งเอาอะไรผสมส่วนอาหารนั้น จึงทำให้ชาวไทยหลงใหลบริโภคกันยิ่งนัก ที่สุดท่านสืบเสาะความลับสุดขอยอดมาได้ อาศัยที่ท่านเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ชั้นดี จึงตีพิมพ์รายละเอียดของสูตรผสมอาหารพิเศษออกแพร่หลาย ด้วยจุดมุ่งหมายจากเมตตาธรรมอันประจักษ์ใจนักปราชญ์

ท่านชี้แจงว่าสินค้าอาหารพิเศษที่ชาวเอเชีย เฉพาะอย่างยิ่งชาวบางกอกประเทศไทยนิยมรับประทานกันมากมายนั้น ทำขึ้นจากกากขี้ฝรั่งแท้ๆ (คือ อุจจาระฝรั่งนี่เอง) แต่ได้ผสมเครื่องเทศปรุงรสให้ชวน โปรดินลงอย่างถูกส่วนเป็นพิเศษ ใช้อบปรุงโดยหลักวิชาฝีมือฉมัง จึงบังเกิดรสอร่อยอย่างน่าอัศจรรย์

นักปราชญ์ผู้นั้นจำขึ้นที่สุด ท่านหัวเราะอยู่เกือบสามวัน ในเวลาที่ระลึกเรื่องอาหารจีฝรั่งเศสขึ้นได้ จนให้รู้สึกสังเวชใจในเพื่อนมนุษย์ จึงได้ชี้แจงท้วงติงว่า ทำไมชาวเอเชียนิยมกินจีฝรั่งเศสกันมากมาย เฉพาะอย่างยิ่งชาวบางกอกประเทศนั้น นิยมชมชอบกินการจีฝรั่งเศสกันจริงๆ ทำไมเป็นไปได้ถึงเช่นนั้น

นึกไม่ถึงอิมพอสซิเบิล ไม่น่าเป็นไปได้เลย ท่านได้ชี้แจงรายละเอียดจากส่วนผสมของอาหารพิเศษดังกล่าวแล้วและสรุปว่า มีจีฝรั่งเศสเจือปนอยู่ถึงหกสิบเปอร์เซ็นต์ แถมฝากความคิดเห็นไว้อย่างตรงไปตรงมาว่า

การที่คนไทยซึ่งยกตัวเองว่าเจริญรุ่งเรืองนั้น แท้จริงไม่ถูกต้องเลย เพราะเหตุยังเป็นชาติไร้มันสมอง ไม่มีสติปัญญาของตัวเองจะวินิจฉัยรู้จักสิ่งใดดีหรือชั่ว ยังงั่งอยู่ไม่รู้จักความจริงแท้ได้ เป็นเหตุให้นิยมหลงใหล คลั่งไคล้ กินกากจีฝรั่งเศสกันเกือบทั้งชาติ การผูกไท ใส่หูกระต่าย สวมเสื้อแบบฝรั่ง มั่งคั่งนั้น เป็นการมารยาสาไทย งามายเพียงแต่ของหยาบๆ เป่ลือกๆ ปลอมๆ ไม่เจริญรุ่งเรืองถึงแก่นแท้จริง การกระทำทั้งหลายแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่า มีความรู้สึกแท้ๆ แค่มุมๆ หมาๆ ธรรมดาดีๆ นี้เอง ไม่เกรงใจเลยที่จะพูดว่า น่าเศร้า สังเวช เป็นยิ่งนัก

ถ้าประเทศไทยยังบดขยี้ (ท่านใช้ศัพท์ว่าสตีฟิด) ไม่พบข้อบกพร่องของตนเอง ยังนิยมหลงใหลกินกากจีฝรั่งเศสอยู่เช่นนี้ ก็เท่ากับยังป่าเถื่อนอยู่ เสมือนแอฟริกา นิโกร แยกคำทวีปหินชาติ ไร้มันสมอง ไม่มีสติปัญญาของตัวเอง รักโลกเปล่าๆ ถ้ามีสภาแห่งพิภพนี้เมื่อไร เมื่อนั้นสภานานาชาติอาจเสนอให้ลบชื่อชาติไทยออกไปเสียจากแผนที่โลก จึงใคร่ฝากความปรารถนาดีมาถึงพี่น้องคนไทยทั้งหลาย ว่าถึงเวลาที่จะวินิจฉัยวิจยวิจารณ์ตนเองได้แล้ว ก่อนที่คนอื่นจะชี้หน้าว่าป่าเถื่อนอยู่เสมอๆ หมาๆ เจริญจน หาประโยชน์แก่นสารสิ่งใดไม่ได้เลย

๑.สาระสำคัญ คือ.....

.....
.....
.....
.....

๒.นักเรียนมีความคิดเห็นเสริมเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยอย่างไร

.....
.....
.....

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

กิจกรรมที่ ๑.๓ ให้นักเรียนค้นหาถ้อยคำที่เป็นภาษาเชิงอุปมา อุปมัย หรือเปรียบเทียบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ต่อไปนี้

๑. การเปรียบเทียบเชิงอุปมา หมายถึง.....

ได้แก่.....

๒.การเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์ หมายถึง.....

ได้แก่.....

๓. การเปรียบเทียบนามนัย หมายถึง.....

ได้แก่.....

๔. การเปรียบเทียบเชิงสมพจน์ หมายถึง.....

ได้แก่.....

๕. การเปรียบเทียบเชิงอติพจน์หรืออริพจน์ หมายถึง.....

ได้แก่.....

๖. การเปรียบเทียบเชิงบุคลาธิษฐาน หมายถึง.....

ได้แก่.....

๗. การเปรียบเทียบเชิงปฏิพากย์ หมายถึง.....

ได้แก่.....

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

กิจกรรมที่ ๑.๔ อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ต่อไปนี้ และตอบคำถามข้างท้าย

เสร็จเอเปคอย่าเสร็จเป็นเศษเสี้ยว

อย่าต่างชาติต่างกรรมเชิงต่างตี่ซิ่ง

อย่าหวังแต่ประโยชน์ตนวนช่วงชิง

อย่าหวังอิงอำนาจชาติผู้นำ

ต้องรู้เราชาวประเทศถิ่นเขตร้อน

มากสินทรัพย์การอยู่คลาคล่ำ

อาจเลี้ยงโลกทั้งโลกได้เลิศล้ำ

ถ้ารู้ทำรู้ผลดีรู้คิดค้น

มหาอำนาจนำหน้าวิชาการ

จึงเชี่ยวชาญเสาะแสวงทุกแห่งหน

จึงนำหน้าโลกนำสากล

ทั้งนำคนนำคิดจิตวิญญาณ

เป็นจักรวรรดินิยมแห่งยุคใหม่

เข้าครอบงำธิปไตยในทุกด้าน

เศรษฐกิจการเมืองเรื่องเชี่ยวชาญ

ตัวมดเต็มกลานเป็นเต่าตามเขาไป

ไทยเป็นหนึ่งในประเทศถิ่นเขตร้อน

มากสินทรัพย์การอยู่คลาคล่ำ

เขาจ้องตาเป็นมันฝาด่านชัย

กุมหัวใจไทยได้ก็ได้ที่

ต้องรู้เขารู้เรารู้เท่าทัน

ต้องสัมพันธ์เสมอภาคมีศักดิ์ศรี

จัดระเบียบโลกได้จัดให้ดี

อย่าให้มีมิดบังเหน็บหลังเลย

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

๑.การตั้งชื่อ.....

๒.รูปแบบของสาร.....

๓.สาระสำคัญของเนื้อหา คือ.....

.....

๔.ภาษาที่ใช้.....

.....

๕.เจตนาของผู้ประพันธ์ คือ.....

.....

๖.นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร อธิบาย ให้เหตุผล

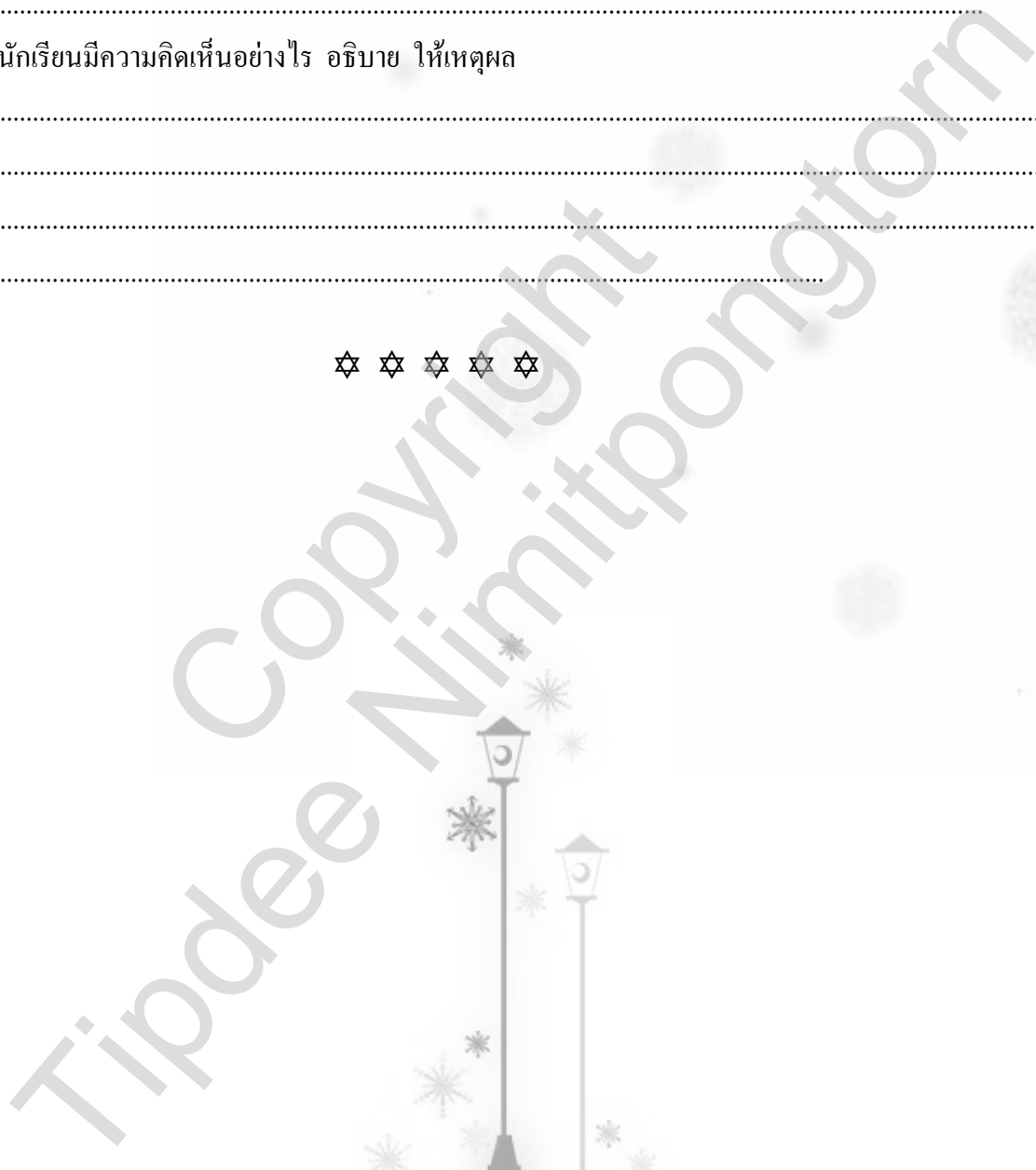
.....

.....

.....

.....

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

กิจกรรมที่ ๑.๕ อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ต่อไป และปฏิบัติตามคำสั่งข้างท้าย

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน

ความเป็นมา

เรื่อง โคลนติดล้อ เป็นหนังสือรวมบทความพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงใช้พระนามแฝงว่า อัสวาทุ ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ เพื่อลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ที่ชื่อ หนังสือพิมพ์ไทย ต่อมาหนังสือพิมพ์สยามออบเซอร์เวอร์ได้นำบทความเหล่านี้มาลงพิมพ์ไว้อีกครั้งหนึ่ง

เรื่อง โคลนติดล้อ แบ่งออกเป็น ๑๒ บท ดังนี้

๑. การเอาอย่างโดยไม่ไตร่ตรอง
๒. การทำตนให้ต่ำต้อย
๓. การบูชาหนังสือจนเกินเหตุ
๔. ความนิยมเป็นเสมียน
๕. ความเห็นผิด
๖. ถ้อยเกียรติยศไม่มีมูล
๗. ความจนไม่จริง
๘. แต่งงานชั่วคราว
๙. ความไม่รับผิดชอบของบิดามารดา
๑๐. การค้าหญิงสาว
๑๑. ความหยุ่มหยุ้ม
๑๒. หลักฐานไม่มั่นคง

ตอนที่นำมาให้นักเรียนเรียนนี้ เป็นบทที่ ๔ ซึ่งมีชื่อว่า “ ความนิยมเป็นเสมียน ” ลงพิมพ์ในสยามออบเซอร์เวอร์ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๘

ประวัติผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๘ เป็นพระราชโอรส ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระนามเดิมก่อนขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๖ แห่งราชวงศ์จักรี คือ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ

เมื่อพระชนมายุได้ ๑๔ พรรษา ได้เสด็จไปทรงศึกษาด้านการทหารที่ประเทศอังกฤษ เมื่อสำเร็จแล้วทรงศึกษาต่อด้านวรรณคดี ประวัติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด

(Oxford universtty)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นศิลปิน ทรงพระปรีชาสามารถในศิลปะด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวรรณคดี ทรงพระราชนิพนธ์ งานไว้เกือบทุกประเภทบทความ เช่น เมืองไทย จงตื่นเถิด โคลนติดล้อ ขิวแห่งบูรพาทิศ เป็นต้น

พระนามแฝงที่ทรงใช้ในงานพระราชนิพนธ์ เช่น ศรีอยุธยา รามจิตติ พระขรรค์แสงเพชร อัสวพาหุ พันแหลม นายแก้วนายขวัญ เป็นต้น ด้วยพระปรีชาสามารถดังกล่าวนี้จึงทรงได้รับพระราชสมัญญาภิไธยว่า สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ด้วยพระโรคไข้และโลหิตเป็นพิษ

เนื้อเรื่องย่อ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแสดงทรงสนพระทัยเกี่ยวกับปัญหาสังคมและปัญหาของบ้านเมืองในขณะนั้น โดยเฉพาะคนหนุ่มสาวที่มีความรู้ไม่นิยมทำงานในภาคเกษตรกรรมพระองค์ทรงวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหา เพื่อให้คนในชาติร่วมมือร่วมใจกันปรับปรุงแก้ไข

๒.๔ ลักษณะคำประพันธ์

โคลนติดล้อ ตอน ความนิยมเป็นเสมียน เป็นบทความร้อยแก้วที่แสดงความคิดเห็นที่มีองค์ประกอบของบทความทั้ง ๓ ส่วน ได้แก่

ส่วนนำ มีการใช้ข้อความที่ต่อเนื่องจากบทที่ 3 เรื่องการบูชาหนังสือจนเกินเหตุ ดังนั้น ผู้ที่อ่านบทความโคลนติดล้อที่ลงพิมพ์อย่างต่อเนื่องในหนังสือพิมพ์สยามออฟเซิร์ฟเวอร์ จะเห็นการเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่พระองค์เปิดประเด็นมุมมองถึงความเสียหายที่จะตามมาเมื่อผู้เข้าศึกษาในระบบโรงเรียนมีมากขึ้น

เนื้อเรื่อง มีการแบ่งออกเป็นย่อหน้าทั้งหมด ๑ ย่อหน้า แต่ละเรื่องโยงกันเป็นลำดับ ตั้งแต่ การตั้งความหวังในอนาคตเมื่อเรียนจบ โดยลืมนึกถึงความหลังทางวัฒนธรรมว่าสังคมไทย เป็นสังคมเกษตรกรรม แต่ละย่อหน้ามีการยกตัวอย่างมาอธิบายให้เห็นชัดเจน

ส่วนท้าย ผู้เขียนได้ใช้กลวิธีเรียงร้อยถามไว้ในบรรทัดสุดท้ายว่า “ เพราะฉะนั้นท่านจะไม่ช่วยกันบ้างหรือ ”

โคลนติดล้อ

ความนิยมเป็นเสมียน

ผลแห่งการบูชาหนังสือจนเกินเหตุตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วนั้นมิใช่อีกอย่างหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าจะขอเรียกว่า ความนิยมเป็นเสมียนเพราะจะหาคำสั้นกว่านี้ไม่ได้

การตั้งโรงเรียนขึ้นทั่วทั้งพระราชอาณาจักรให้โอกาสแก่บรรดาชายหญิงทุกชั้นได้ศึกษาให้อ่านรู้เขียนหนังสือนั้นกลับให้ผลที่ทำให้เป็นรำคาญและอาจจะทำให้รำคาญยิ่งกว่าที่ศึกษาให้รู้เขียนหนังสือนั้น กลับให้ผลที่ทำให้เป็นที่รำคาญ และอาจจะทำให้รำคาญยิ่งกว่าที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้เป็นได้โดยไม่กล่าวถึงความเสียหายอย่างอื่นซึ่งจะพึงมีมาในไม่ช้า

เด็กทุกคน ซึ่งเล่าเรียนสำเร็จออกมาจากโรงเรียน ล้วนแต่มีความหวังฝังอยู่ว่าจะได้มาเป็นเสมียนหรือเป็นเลขานุการ และจะได้เลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งขึ้นเร็วๆ เป็นไปตาม เด็กที่ออกจากโรงเรียนเหล่านี้ย่อมเห็นว่ากิจการอย่างอื่นไม่สมเกียรติยศนอกจากการเป็นเสมียน ข้าพเจ้าเองได้เคยพบเห็นหนุ่มๆ ชนิดนี้หลายคน เป็นคนฉลาดและว่องไว และถ้าหากเขาทั้งหลายไม่มีความกระหายจะทำงานอย่างที่พวกเขาเรียกกันว่า “งานออฟฟิศ” มาก็คงวางอยู่แล้วเขาก็อาจจะทำประโยชน์มากกว่าการที่บอกให้เขาเหล่านั้นกระทำตัวของเขาให้เป็นประโยชน์ โดยกลับไปบ้านและช่วยบิดามารดาเขาทำการเพาะปลูกนั้นเป็นการป่วยการเปล่า เสียเวลา เขาตอบว่าเขาเป็นที่ได้รับความศึกษามาจากโรงเรียนแล้ว ไม่ควรจะเสียเวลาไปทำงานชนิดซึ่งคนไม่รู้หนังสือก็ทำได้และเพราะเขาไม่อยากจะลืมวิชาที่เขาได้เรียนรู้มาจากโรงเรียน เพราะเหตุนี้เขาผู้สมัครไปประกอบการเพื่อเพิ่มความสะดวกแห่งประเทศในภูมิภาคเดิมของเขา

นี่ก็ที่น่าประหลาดที่สุด ที่คนจำพวกนี้ผู้อดทนต่อความลำบากเพื่อแสวงหาและรักษาตำแหน่งเสมียนของเขา ในเงินเดือน ๑๕ บาทนี้ พ่อเสมียนยังอุตสาหะจำหน่ายทรัพย์สินได้ต่าง ๆ เช่นนุ่งผ้าม่วงใส่เสื้อขาวสวมหมวกสักหลาด และในเวลาทีกลับจากออฟฟิศแล้วก็ต้องสวมกางเกงแพรเงินด้วย และจะต้องไปดูหนังสืออาทิตย์ละ ๒ ครั้งเป็นอย่างน้อย ต้องไปกินข้าวตามก๊วกซ้อป แล้วยังมีหน้าซ้ำจะต้องเสียค่าเช่าห้องอีกด้วย (หรือบางทีเขาจะไม่เสียก็ไม่ทราบ) ครั้นเมื่อเงินเดือนขึ้นเป็นเดือนละ ๒๐ บาท เขาก็คิดอ่านแต่งงานทีเดียว (ข้าพเจ้าต้องขออธิบายคำว่า แต่งงาน ไว้ในวงเล็บในที่นี้ว่า ที่ข้าพเจ้าเรียกว่า แต่งงานนั้น ข้าพเจ้าพูดอย่างละม่อม เพราะว่าการแต่งงานชนิดนี้มักจะมักเป็นชั่วคราวโดยมาก ซึ่งข้าพเจ้าจะได้กล่าวต่อไปในบทหน้า เพราะว่าเป็นโคลนก้อนหนึ่งซึ่งได้ยกขึ้นให้พิจารณาต่อไป)

ข้าพเจ้าย่อมเข้าใจอยู่ว่า ชายหนุ่มซึ่งได้ฝึกตัวให้คุ้นแก่ความสนุกสนานในเมือง ย่อมจะรู้สึกหน่ายถิ่นฐานบ้านเดิมของเขาตามบ้านนอกและที่จะกล่าวว่าถ้าเขาอยู่ในเมือง เขาอาจจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเกิดเมืองนอนของเขาดีกว่าอยู่บ้านนอกนั้น เป็นความเหลวไหลโดยแท้ ท่านผู้มีความคิดคงจะเข้าใจได้ดีกว่า อันประเทศอย่างเมืองไทยของเราเนี่ยชาวนาชาวสวนอาจจะทำประโยชน์ให้แก่เสมียน ซึ่งเป็นแต่เครื่องมือเท่ากับปากกาและพิมพ์ดีด ซึ่งเป็นเขาใช้ (หรือใช้ผิด) ถ้าจะเปรียบเทียบพีชที่ได้ทำให้งอก ต้องนับว่าน้อยกว่าผลที่เขาได้กินเข้าไป แต่ถึงกระนั้นเขาก็นึกว่าตัวเขาคือชาวนา และข้อที่ร้ายนั้น พวกเราทั้งหลายก็พลอยยอมให้เขาคิดเห็นเช่นนั้นเสียด้วย

เมื่อไรหนอ พวกหนุ่ม ๆ ของเราจึงจะเข้าใจได้บ้างว่า การเป็นชานา ชาวสวน หรือคนทำงาน
การอื่น ๆ นั้น ก็มีเกียรติยศเท่ากับที่จะเป็นผู้ทำงานด้วยปากกาเหมือนกัน เมื่อไรจึงจะบังเกิดความรู้สึก
เกียรติยศแห่งการงานอื่น ๆ นอกจากที่ทำด้วยปากกาและพิมพ์ดีด

คำตอบแห่งปัญหาข้อนี้ ก็เป็นดังกล่าวนั้นแล้วนั่นเอง กล่าวคือเป็นความผิดของเราทั้งหลาย
ด้วยกันมิใช่ความผิดของพวกหนุ่ม ๆ โดยเฉพาะเท่านั้นหามิได้ ถ้าเรายังแสดงความเห็นโดยประการต่าง ๆ
ว่าเสมียนเป็นบุคคลชั้นสูงกว่าชานาชาวสวนหรือพ่อค้าอยู่ตราบใด พวกหนุ่ม ๆ ของเราก็คงจะ
ทะเยอทะยานฝ่าฝืนในทางเป็นเสมียน ส่วนผู้ที่ปรารถนาจะช่วยให้คนได้ตั้งตัวเป็นชานา ชาวสวนหรือ
คนทำงานอื่น ที่เป็นประโยชน์เหมือนกันนั้นมิใช่น้อยนัก ข้อที่ว่าบรรดากระทรวงทบวงกรมมีเสมียน
มากกว่าความจำเป็นนั้น ถึงแม้ผู้ที่ดูแต่เผิน ๆ ก็เห็นได้ว่าเป็นความจริง เพราะฉะนั้น สถานที่เหล่านี้จึงต้อง
จัดการถ่ายเทพวกที่เกินต้องการออกเสียงเป็นครั้งคราว เพื่อได้รับคนใหม่ๆ ต่อไป

ส่วนพวกที่ถูกคัดออกนั้นเล่าเป็นอย่างไรบ้าง ข้อนี้แหละเป็นที่น่าสังเวชยิ่งนัก คนเราที่ปล่อยให้
ชีวิตล่วงไปโดยทำการเป็นเสมียนนานแล้ว จะไปทำงานการอะไรอื่นก็ไม่สามารถจะทำได้ ถ้าเขาเป็นคน
ที่ทำประโยชน์ได้อยู่ เขาก็คงจะได้เลื่อนขึ้นไปในตำแหน่งอื่น ไม่ต้องถูกคัดออก ก็เช่นนั้นเขาจะไปทำ
อะไรเล่า เขาจะเป็นชานาไม่ได้ด้วยเหตุหลายประการ ประการ ๑ ก็เพราะความหยิ่งอันหาญกล้าได้ของเขา
นั่นเอง เขาเห็นว่าไม่สมเกียรติยศที่จะไปหาการทำงานทำกับชานา ซึ่งเขา เห็นว่าเป็นคนชั้นต่ำ และสามัญ
ครั้นเขาจะเป็นเจ้าของก็ไม่ได้ ด้วยเหตุว่าเป็นการเหลือวิสัยที่เขาจะเก็บหอมรอมริบไว้ได้จากเงินเดือน
น้อย ซึ่งเขาต้องใช้จ่ายซื้อสิ่งของซึ่งเขาถือว่าเป็นของจำเป็นในระหว่างที่เขาทำการเป็นเสมียนอยู่ แต่เหตุ
สำคัญที่เขาจะเป็นชานาไม่ได้ก็คือ เขาตกลงใจไม่ได้ที่จะทิ้งเมืองไปอยู่ตามบ้านชานา เพราะฉะนั้น
พวกเสมียนที่เกินอัตราเหล่านี้จึงคงอยู่ในเมือง เทียวแสวงหาตำแหน่งเสมียนต่อไป และถ้าโชคดียิ่งก็จะ
เข้าได้ชั่วคราว แต่ไม่ช้าก็ต้องเปิดออกไปอีก ในระหว่างนี้อายุของเขาก็ล่วงไปทุกวัน และผู้ที่เป็นนาย
หรือก็ชอบใช้แต่เสมียนที่หนุ่ม เพราะฉะนั้น โอกาสที่จะหางานทำก็มีน้อยเข้าทุกวัน จนเป็นที่น่าอัศจรรย์
ว่าเขาหาเลี้ยงชีพอยู่ได้อย่างไร ถ้าเขาเป็นผู้ที่มีนิสัยสุจริตเขาก็จะเลี้ยงไปตายอยู่ในที่ลับๆ แห่ง ๑ ไม่มีใคร
เห็น ไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครอาศัย เป็นการลงเอยอย่างมืดแห่งชีวิตที่มืดไม่มีสาระ แต่ถ้าความยากจนขึ้น
แสนของเขาเข้าไปสู่ความทุจริต เขาอาจจะได้ความสนุกสนานอยู่พัก แล้วเขาก็จะต้องยatraเข้าสู่ศาล
พระราชอาญา

คำศัพท์

คำศัพท์

ความหมาย

ក្នុងខែ

ภัตตาคาร มาจากคำว่า Cook shop

เกียรตินิยม

เกียรติโดยฐานะตำแหน่งหน้าที่หรือชาติชั้นวรรณะ

บ้านนอกขอกนา

เรียกคนที่เป็นชาวไร่ชาวนาอยู่นอกกรุงหรือเมืองหลวง

ผ้าม่วง

ผ่านรูปแบบโจงกระเบนของข้าราชการสมัยก่อน

พูดอย่างละม่อม

พูดอย่างสุภาพ

ยากจนขึ้นแค้น

อัตรากัณฑ์ขัณฑ์สน ไร่ทรัพย์

ยาตรา

เงิน

ศาลพระราชอาญา

๒ได้รับโทษ

สาธารณชน

คนทั่วไป

หมวดหลักตลาด

หมวกที่ตัดเย็บด้วยผ้าสักหลาด

ออฟฟิศ

สำนักงาน มาจากคำว่า Office

คำสั่ง นักเรียนอ่านบทความพระราชนิพนธ์ข้างต้น แล้วนำคุณค่าของบทประพันธ์ที่นักเรียนค้นพบไปใช้อ้างอิงให้สอดคล้องกับงานเขียนของนักเรียน โดยกำหนดให้งานเขียนของนักเรียนเป็น เรื่องความ
ความยาว ตามที่กำหนดให้

Copyright © 2013 by Tipdee Nimn...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Copyright
Tipdee Nimitpongtoorn

กิจกรรมที่ ๑.๖

นักเรียนอ่านและศึกษา “ในหลวงของฉัน” ให้เข้าใจ ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑.ตอบคำถามต่อไปนี้

๑.๑ “ชมจันทร์” เป็นนามปากกาของ.....

๑.๒ “ในหลวงของฉัน” กวีร้อยกรองด้วยฉันทลักษณ์ประเภท.....

๑.๓ บทอาศิริบาท หมายถึง.....

ประกอบด้วย ๒ ประเภท ได้แก่

๑.....หมายถึง.....

๒.....หมายถึง.....

๑.๔ บทอาศิริบาททั้ง ๒ ประเภท มีข้อแตกต่างกันที่.....

๑.๕ บทอาศิริบาทที่นักเรียนรู้จัก หรือสามารถค้นคว้าได้จากหนังสือทั่วไป คือ (คัดลอกมาอย่างน้อย ๑ บท)

๒.สาระสำคัญที่กวีต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับจากเรื่อง “ในหลวงของฉัน” คือ (ให้แยกเป็นข้อๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓.ให้นักเรียนยกตัวอย่างภาษาที่เห็นว่ามีภาพพจน์และงดงาม ทำให้จิตใจของผู้อ่านมีความชุ่มชื่น มีความหวัง และมีความสุข โดยยกตัวอย่างมาสัก ๑ ประโยค หรือ ๑ ข้อความ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔.นักเรียนแต่งบทอาศรัยบท โดยใช้ฉันทลักษณ์ประเภทกลอนสุภาพหรือกลอนแปด อย่างน้อย ๑ บท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

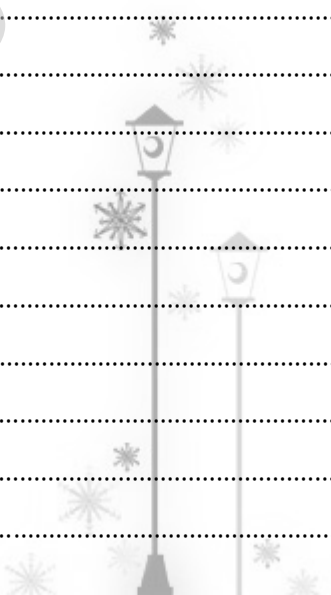
.....

.....

.....

.....

.....

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. วรรณสารวิจักษ์ณ์ เล่ม ๒. ๒๕๓๘.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. วรรณสารวิจักษ์ณ์ เล่ม ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. สุขาวะ วาตะสร้างสุขในชีวิต. กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซสมิเดีย จำกัด, ๒๕๓๕.

จันทิต ทองช่วย. ภาษาและอักษรถิ่น (เน้นภาคใต้). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๔.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. ภาษาไทย ม.๕ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๘.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. ภาษาไทย ม.๕ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๘.

ธเนศ เวศร์ภาดา และคณะ. ภาษาไทย : วรรณสารภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๘.

ธเนศ เวศร์ภาดา และคณะ. ภาษาไทย : วรรณสารภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๘.

ธเนศ เวศร์ภาดา และคณะ. ภาษาไทย : วรรณสารภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๘.

ธวัช ปุณโณทก. แนวทางศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๒๗.

นิรศร์ เลี่ยมทอง. สรุปหลัก ภาษาไทย ม.๕ : วรรณสารวิจักษ์ณ์ เล่ม ๓-๔ (ท ๕๐๓-ท ๕๐๔).

นนทบุรี : เทพนรมิตการพิมพ์, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช และคณะ. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทย ม.๕.

กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๔๕.

พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช และคณะ. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาษาไทย พัฒนาสู่การทำ อาจารย์ ระดับ ๘ และระดับ ๕ แนวใหม่.

กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๔๕.

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. ภาษาไทย ม.๕ คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้.

นนทบุรี : ไทยร่มเกล้า จำกัด, ๒๕๔๗.

วิเชียร เกษประทุม. ราชศัพท์ และพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

พร้อมพระราชวงศ์ โดยสังเขป. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, ๒๕๔๖

วิเชียร เกษประทุม. ลักษณะคำประพันธ์ไทย (ฉันทลักษณ์). กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์ จำกัด, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

วิมลศรี สุวรรณรัตน์ และคณะ. โครงการภาษาไทย. (ฉบับสำเนา). กรุงเทพฯ : บริษัทเดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด, ๒๕๓๒

ศิวกานต์ ปทุมสูติ. การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย. กรุงเทพฯ : นวสานการพิมพ์, ๒๕๔๘.

สนิท สัตโยภาส. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : ๒๑ เซนจูรี่ จำกัด, ๒๕๔๖.

สอากค์ ดำเนินสวัสด์ และคณะ. ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕.

กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพ, ๒๕๔๖

เสนีย์ วิลาวรรณ.หลักและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช จำกัด,
๒๕๓๕.

อุทัยวรรณ นัตรสุวรรณ และคณะ. ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. นนทบุรี : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์,
ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.